

Univerzita Karlova v Praze
Pedagogická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2015

Marie Folcová

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Zájmové činnosti navazující na konkrétní obor odborného výcviku

After-school activities related to a specific subject of a professional training

Marie Folcová

Vedoucí práce: PhDr. Nováková Daniela

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

2015

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma zájmové činnosti navazující na konkrétní obor odborného výcviku jsem vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Místo a datum odevzdání práce:

.....

podpis

Chtěla bych touto cestou poděkovat své vedoucí bakalářské práce PhDr. Daniele Novákové za konzultace a vedení práce. Dále bych chtěla poděkovat všem školám, které mi umožnily provést výzkum. Rovněž děkuji svým blízkým, přátelům a rodině.

ANOTACE

Má bakalářská práce se z velké části zabývá zájmovými činnostmi adolescentů, kteří navštěvují odborná učiliště. Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část obsahuje informace o zájmové činnosti, základních pojmech a dělení podle druhů. V této části je podrobně popsán obor kadeřník a také zájmové činnosti studentů tohoto oboru. V praktické části je mým cílem zjistit jaké zájmové činnosti kadeřníků patří mezi oblíbené a které mohou souviset s jejich oborem.

KLÍČOVÁ SLOVA

zájmové činnosti, aktivity, kadeřník, soutěže, koníčky

ANNOTATION

This bachelor's thesis is largely concerned with the leisure activities of adolescents who attend vocational schools. The bachelor's thesis is divided into two parts: a theoretical part and a practical part. The theoretical part contains information about the leisure activities, basic concepts and dividing by types. In this section, the hairdresser field is described in detail and also the leisure activities popular with the students of this field. In the practical part, my goal is to find out what leisure activities are popular among hairdressers and which may be related to their field.

KEYWORDS

After-school activities, activities, hairdresser, competition, hobbies

Obsah

OBSAH	1
1 ÚVOD	3
1.1 ADOLESCENCE	4
1.1.1 <i>Vymezení období adolescence</i>	<i>4</i>
1.1.2 <i>Vývoj a rozvoj myšlení.....</i>	<i>5</i>
1.1.3 <i>Příčiny a projevy rizikového a problémového chování</i>	<i>6</i>
1.1.4 <i>Získávání zkušeností z okolního světa</i>	<i>7</i>
1.1.5 <i>Zájmové okruhy dospívajících.....</i>	<i>9</i>
1.1.6 <i>Ovlivnění sociálním prostředím</i>	<i>10</i>
1.2 ZÁJMOVÁ ČINNOST	11
1.2.1 <i>Zájmová činnost.....</i>	<i>11</i>
1.2.2 <i>Rodina.....</i>	<i>11</i>
1.2.3 <i>Funkce a dělení zájmů jedince</i>	<i>12</i>
1.2.4 <i>Kategorizace zájmové činnosti</i>	<i>15</i>
1.2.5 <i>Zájmová činnost a školská zařízení</i>	<i>20</i>
1.2.6 <i>Vrstevnické skupiny</i>	<i>22</i>
1.3 OBOR KADEŘNÍK.....	23
1.3.1 <i>Střední škola</i>	<i>23</i>
1.3.2 <i>Střední odborné učiliště.....</i>	<i>23</i>
1.3.3 <i>Charakteristika přípravy v oboru.....</i>	<i>23</i>
1.3.4 <i>Uplatnění absolventů v oboru</i>	<i>24</i>
1.3.5 <i>Zájmové činnosti kadeřníků zaměřené na praktické vyučování</i>	<i>24</i>
1.3.6 <i>Kadeřnické soutěže.....</i>	<i>25</i>
2 PRAKTICKÁ ČÁST	27
2.1 VÝZKUMNÉ OTÁZKY A PROBLÉMY	27
2.1.1 <i>Výzkumné otázky.....</i>	<i>27</i>
2.1.2 <i>Předpoklady.....</i>	<i>27</i>
2.1.3 <i>Cíl výzkumu</i>	<i>27</i>
2.1.4 <i>Druh výzkumu.....</i>	<i>28</i>
2.1.5 <i>Výzkumná metoda.....</i>	<i>28</i>

2.1.6	<i>Výzkumný vzorek</i>	29
2.1.7	<i>Způsob zpracování dat</i>	29
2.2	VYJÁDRĚNÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	29
2.3	VYHODNOCOVÁNÍ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK	47
2.4	VYHODNOCENÍ PŘEDPOKLADŮ	48
3	ZÁVĚR	50
4	SEZNAM POUŽITÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	52
5	SEZNAM PŘÍLOH, GRAFŮ, TABULEK A OBRÁZKŮ	53
5.1	PŘÍLOHA Č. 1 – DOTAZNÍK	53
5.2	SEZNAM GRAFŮ	55
5.3	SEZNAM TABULEK	55
5.4	SEZNAM OBRÁZKŮ	55

1 Úvod

Zájmové činnosti navazující na konkrétní obor odborného výcviku jsem si jako téma pro svou bakalářskou práci zvolila proto, že zájmová činnost budoucích kadeřníků je mi velmi blízká. Se začínajícími kadeřníky, kteří se účastní mých školení, probíráme mimo odbornou činnost i náplň jejich volného času a další zájmy, které souvisejí s kadeřnickou činností. Zájmová činnost, která má blízko k jejich profesi, je pro začínající kadeřníky přínosná hlavně kvůli možnosti rozvíjet se a zdokonalovat v kadeřnické tvorbě.

Samotný pojem volný čas v nás vyvolává kladné pocity. Spojujeme si ho s chvílemi volna, klidu, relaxace, je to pro nás část života, kterou můžeme věnovat svým koníčkům. Každý člověk může svůj volný čas vyplnit podle svých představ. Pokud volný čas chce využít efektivně a prospěšně, měl by do něj zařadit zájmovou činnost.

Dnešní doba nabízí dětem a mládeži spoustu možností k vyplnění volného času. Vznikají a rozrůstají se nové instituce a kluby a jejich nabídka je stále pestřejší.

Má bakalářská práce se z velké části zabývá zájmovou činností. Je rozdělena na dvě hlavní části – teoretickou a praktickou.

Teoretická část je členěna do tří hlavních kapitol. První kapitola je zaměřena na vymezení období adolescence a také na vývoj a rozvoj myšlení jedince v tomto věku. Dále se v ní zabývám problémovým chováním, které přichází právě v období adolescence. Jsou zde také zmíněny zájmové okruhy dospívajících a vliv sociálního prostředí na ně.

Ve druhé, nejrozsáhlejší kapitole se zabývám zájmovou činností. Zabývám se rodinou jako jednotkou, která má výrazný vliv na socializaci dítěte. Zmiňuji se o funkci a dělení zájmů jedince a rozděluji zájmovou činnost na rukodělnou, přírodovědnou, esteticko-výchovnou, sportovní, společenskou a pasivní a na volnočasové aktivity, které jsou zaměřeny hlavně na osobní počítače. Podle mého názoru bylo důležité zmínit i zájmovou činnost ve školských zařízeních a také vliv vrstevnických skupin na jedince.

Třetí kapitola pojednává přímo o oboru kadeřník. Nejprve jsem vysvětlila pojmy, jako je střední škola a střední odborné učiliště, a dále se snažím charakterizovat obor a uplatnění kadeřníků. Nejdůležitější částí této kapitoly je zájmová činnost kadeřníků zaměřená na praktické vyučování, kde se snažím ukázat, co všechno může zahrnovat zájmová činnost kadeřníků. Jako příklad uvádím přípravu na kadeřnické soutěže a účast na nich, sledování

kadeřnických trendů, různé druhy školení a také stříhání a upravování vlasů kamarádů a rodiny.

Cílem praktické části bylo zjištění, jaké jsou zájmové činnosti dnešních studentů středních škol a odborných učilišť v oboru kadeřník. Dále jsem se pokoušela zjistit, jakým zájmovým činnostem se zaměřením na praktické vyučování se studenti věnují, a hlavně kolik jim věnují volného času.

Při výzkumu bylo formou dotazníku osloveno celkem sto studentů ze tří středních učilišť v Praze a v Hradci Králové. Zajímalo mě, zda je v jejich zájmových činnostech rozdíl a zdali měla vliv při výběru školy. Hledala jsem důvody, proč si studenti vybrali právě tento obor, případně zda je k tomu někdo nebo něco vedlo.

V průzkumu jsem se dále zajímala o činnosti studentů v praktickém vyučování a jejich o nejoblíbenější činnosti. V neposlední řadě jsem se snažila zjistit, jak si studenti představují svou budoucnost, a také na to, jestli se chtějí nadále vzdělávat ve svém oboru a vykonávat jej.

1.1 Adolescence

„Mladý člověk v tomto období hledá odpověď na řadu základních otázek – kým jsem a jaký jsem, kam patřím a kam směřuji, jaké hodnoty jsou v mém životě nejvýznamnější.“
(Langmeier, 2006, str. 160)

S touto definicí nemohu než naprosto souhlasit. Myslím si, že každý z nás si tímto obdobím musel projít a vypořádat se s ním tak říkajíc po svém. Období adolescence je podle mého názoru jedna z nejdůležitějších částí života.

1.1.1 Vymezení období adolescence

Mládež v období věku mezi 16 a 20 lety je označována jako adolescentní (postpubescentní). V tomto věku se v základních rysech dokončuje psychický vývoj adolescenta a s postupem času plně dozrávají všechny jeho tělesné funkce. Tělesný a sociální rozvoj není zcela v souladu s pomalejším citovým a zejména sociálním dozráváním. V oblasti sociální zralosti hraje významnou roli doba skončení profesní přípravy a získání hmotné a sociální nezávislosti na starších jedincích. Největší rozdíly v psychickém a sociálním vývoji můžeme najít u jedinců, kteří jsou již delší dobu v pracovním poměru, nebo u studentů odborných

středních škol či u jedinců kteří se ihned po maturitě rozhodli nastoupit do svého povolání, ale také u těch, kteří se chystají na vystudování vysoké školy. (Pávková, 2011)

Podlé mého názoru každý jedinec dozrává v jiném období adolescence, a proto bychom měli ke každému žákovi či studentovi přistupovat individuálně a snažit se mu pomoci v tomto důležitém a těžkém období života.

1.1.2 Vývoj a rozvoj myšlení

V období pubescence se velmi rychle rozvíjejí poznávací procesy, které se navenek moc neprojevují, ale postupně dozrávají až v následujícím období adolescence.

Adolescenci můžeme definovat pojmem dospívání, to je z biologického hlediska počato prvními příznaky pohlavního zrání a ukončeno celkovou pohlavní zralostí. Současně se s tím zráním vyvíjejí také psychické změny, jako jsou některé pudové tendence, které se dospívající snaží uspokojit a zcela kontrolovat. V tomto období se také výrazně mění celková emoční labilita jedince, nastupuje formálně abstraktní způsob přemýšlení a jedinec dosahuje vrcholu svého rozvoje. (Langmeier, 2006)

Myslím si, že výše uvedený článek definuje adolescenci a rozděluje zrání pohlavní i psychické. V tomto období se naše tělo dotváří, zraje a jedinec se učí se svým tělem pracovat a poznávat sám sebe. Nesmíme vynechat ani psychické zrání, se kterým se jedinci podle mého názoru vyrovnávají někdy mnohem hůře než se zráním pohlavním.

Smyslové orgány jsou v období pubescence zcela vyvinuté a vnímání se systematicky tříbí. Mladí jedinci jsou schopni přesně rozlišovat jednotlivé vjemy a dokonale se orientují v čase a prostoru. (Wágnerová, 2005)

Labilita pozornosti, která se ve větší míře projevuje v období pubescence, se postupně odbourává. Zlepšuje se schopnost koncentrace pozornosti, a to především v souvislosti se stabilizací zájmů, zlepšují se také další vlastnosti pozornosti, její rozdělování, intenzita, přenášení, a obzvláště roste její rozsah a kapacita. Díky tomuto procesu roste u jedinců specializace na určité studijní obory. Ovšem nemělo by zde dojít k jednostrannosti nebo ovlivňování jedinců. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

V tomto věkovém období se značně vyvíjí představivost a fantazie. Ta je v tomto věku poměrně přesná a bohatá, neboť přibývá mnoho nových zkušeností a pohledů na svět (život), často silně citově prožívaných. Častým projevem fantazie v období staršího školního věku je každodenní snění, které většinou neztrácí reálný vztah ke skutečnosti. Odpoutávání od

reality a úniky do snění bývají příznakem toho, že se mladý jedinec nedokáže sám vyrovnávat s životními problémy a potřebuje pomoc dospělého. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Ze svých zkušeností mohu říci, že na středních odborných učilištích v oboru kadeřník často pozorují postupné rozvíjení fantazie a kreativity. Studenti svou fantazii rozvíjejí na odborném výcviku při vytváření společenských účesů, u kterých je kreativita vítána. Fantazii také mohou uplatnit v předmětu výtvarného umění, kde se učí kreslit vlasy a různé účesy. Velký rozdíl ovšem sledují u studentů druhého a třetího ročníku: většina z nich se neuvěřitelně zlepšila oproti prvnímu ročníku, kde používání fantazie bylo velmi obtížné.

V období staršího školního věku se u jedinců zlepšuje paměť, ale tento jev je u každého jedince individuální. V souvislostech s rozvojem logického myšlení se výrazně stupňuje podíl slovně-logického zapamatování a logiky samotné. V oblasti myšlení dochází v období staršího školního věku k dovršení vývoje. Myšlení již není vázáno pouze na konkrétní skutečnost, čímž se umožňuje i plné a přesné pochopení zcela abstraktních pojmů a také se zdokonaluje schopnost deduktivního myšlení. U některých jedinců, většinou velmi nadaných, může myšlení zcela ztrácet kontakt s konkrétní skutečností a stát se až příliš abstraktním. Vysoká úroveň analyticko-syntetické činnosti mozku umožňuje vyšší úroveň myšlenkových operací a tím i abstrahování a zobecňování. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

V tomto období mají jedinci velkou, až nápadnou zálibu v komentování nebo diskutování při řešení běžných problémů života, ale i teoretických problémů, které v životě nastávají. U jedinců se zvyšuje intelektuální aktivita a touha po poznání, která je ale typická pro mládež staršího školního věku. Intelektuální aktivita se může projevat také v postupném formování vlastního světového názoru a to nejen na základě vědomostí získaných výukou, ale i vlivem vlastních úvah a zkušeností. V tomto období se také výrazně projevují individuální rozdíly v oblasti rozumového rozvoje, zvláště v dosažené úrovni myšlení. Každý jedinec v tomto období je ovlivňován jeho okolím i rodinou.

1.1.3 Příčiny a projevy rizikového a problémového chování

V průběhu staršího školního věku dochází u jedinců k výrazným citovým změnám. Z kraje tohoto období, kdy ještě doznívají projevy pubescence, jsou city spíše neustálené a nálady se často střídají. To je důvod, proč jedinci v tomto období jen stěží ovládají své citové projevy. Nejčastěji kolem šestnácti let jsou tyto projevy ještě výraznější a zřetelnější než v období středního školního věku. Postupem času se v tomto období citové projevy stabilizují a změn v náladách ubývá. Jedinci jsou mnohem vyrovnanější a dokážou se lépe se ovládat. Ovládají

také mnohem lépe své citové projevy v souvislostech s tělesnou bolestí, při psychickém strádání nebo při projevech zlosti a hněvu. Opakem jsou výrazné projevy radosti. (Pávková, 2008)

Adolescenci můžeme považovat za velmi citlivé období, ve kterém jsou jedinci vystaveni více než v jakémkoli jiném období ovlivnění z okolního světa. Chování jedinců může být spjato s ohrožením společnosti a negativním vlivem ostatních lidí.

Mackem je do oblastí problémového chování nejčastěji zařazena:

- agrese, násilí, šikana a týrání (včetně rasové nesnášenlivosti a diskriminace některých skupin),
- predelikventní chování a páchání trestné činnosti,
- užívání drog (včetně alkoholu a kouření),
- poruchy příjmu potravy,
- sexuální rizikové chování (včetně předčasného mateřství a rodičovství),
- sebevražedné pokusy a dokonané sebevraždy. (Macek, 2003, s. 77)

Použila jsem tuto citaci, protože autor v ní vystihuje důležitá fakta o problémovém chování adolescentů, která bychom neměli brát na lehkou váhu. Mnoho jedinců řeší své těžkosti některým z problémových typů chování jen proto, aby na sebe upozornili, a naznačují tak svému okolí a rodině, že se v jejich životě děje něco, s čím si neumí poradit. Někteří jedinci, které žádný vážný problém nepotkal, se mohou k problémovému chování dostat, protože jsou lehce ovlivnitelní. Faktory, které mohou jedince ovlivnit, ve své práci ještě zmíním.

1.1.4 Získávání zkušeností z okolního světa

Mladí jedinci chtějí dokázat své schopnosti a snaží se je plně uplatnit. Tento pokrok souvisí i s vyšší úrovní rozumových schopností a rozsáhlejší schopností kritiky a sebekritiky, ale i většího citového prožívání. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Myslím si, že jedinec si už začíná uvědomovat veškeré své možnosti a začíná si stanovovat cíle pro budoucí život.

Jedinci v pokročilém období staršího školního věku mají v porovnání s předchozím věkovým obdobím daleko větší schopnosti promyšleněji a logičtěji uvažovat a dosahovat tak vytyčených cílů, které dokážou plánovat, a systematicky podle daných plánů postupují. Při překonávání překážek a hlavně v konfliktních situacích se projevují velké individuální

rozdíly, které jsou do značné míry determinovány vrozeným temperamentem, vlivy sociálního prostředí a výchovou v předchozích věkových obdobích. (Pávková, 2008)

Jednou z největších změn v životě jedinců mladšího školního věku je přechod ze základní školy do různých typů středních škol nebo odborných gymnázií. To s sebou přináší mnoho změn, s nimiž se mladí musí vyrovnávat mnohdy po svém, např. náročnější učivo (obsahem i kvantitou), složitější metody práce, nové složení kolektivu. Mění se i vzájemné postavení učitelů (profesorů) a žáků (studentů), což se mimo jiné projevuje změnou oslovování (učitelé většinou studentům vykají). Přechod na odbornou školu často znamená i odchod z domova od rodičů a bydlení v domově pro mládež, což také klade zvýšené nároky hlavně z hlediska navázání nových sociálních vztahů mezi mladými jedinci. Velké nároky jsou kladeny na ty jedince, kteří již volbou SOU (SOŠ) rozhodují o svém budoucím povolání. Je nutné si uvědomit, že jedinci, mnohdy činí toto závažné rozhodnutí v době, kdy jejich schopnosti, zájmy a celkový rozhled ještě nejsou zcela vyhraněné a kdy mají často nesprávné nebo zkreslené představy o zvoleném povolání. Z tohoto důvodu se u některých jedinců může měnit původně kladný vztah k budoucímu povolání, což se může stát příčinou konfliktů mezi vnitřními tendencemi a požadavky okolního prostředí. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Myslím si, že přechod ze základní na střední školu představuje obtížnou změnu. Jedinec může mít v tomto období problém s adaptací na nové prostředí, snadné není ani zvyknout si na nové spolužáky a učitele. Přestup na novou školu může jedinci prospět, ale také ublížit. Signálem, že jedinec nové prostředí nepřijal, může být zhoršení prospěchu nebo uzavření se do sebe. Můj názor je, že pro jedince může být velkou výhodou, když na jinou školu přechází i se svými kamarády a spolužáky, které zná.

Proto velmi významnou součástí v životě mládeže hraje přátelství, kamarádství a láska. Vývoj v citové oblasti, ve stálosti i schopnosti tolerance a chápání druhého člověka umožňuje, aby osobní vztahy vytvořené v tomto období byly trvalejší a bohatší než v jiných obdobích života jedince, a tak mnohá přátelství uzavřená v této době přetrvávali až do dospělosti. Zájmové činnosti jedinců staršího školního věku se vyhraňují, ustalují a postupně ubývá roztržitosti v zájmových oblastech. Mladí jedinci postupují v zájmové činnosti mnohdy systematicky, v některých případech až s vědeckým zaujetím. Při správné výchově a správném pedagogickém vedení ve škole i mimo vyučování v předchozích věkových obdobích se jedinci dříve orientují v jednotlivých oblastech a zájmových činnostech a vybírají si jeden nebo několik zájmů, které odpovídají jejich potřebám i schopnostem. Pokud však výchovné vedení ani vlivy prostředí na mládež v tomto smyslu nepůsobily, mohou být někteří jedinci

i ve starším školním věku v této oblasti bezradní, nebo zcela bez zájmů a vize. (Pávková, 2008)

1.1.5 Zájmové okruhy dospívajících

Nejčastěji patří mezi zájmové okruhy mládeže staršího věku sportovní aktivity, turistika, přírodověda nebo drobné rukodělné činnosti a řada druhů umění, ať je receptivně přijímané, nebo aktivně provozované. V současné koncepci základního a středního školství je na předměty esteticko-výchovného směru kladen menší důraz. Na některých středních školách se mimo literární tvorbu tyto předměty zcela vynechávají. V některých případech to vede k menšímu zájmu mládeže o vážnou nebo klasickou hudbu, tanec, výtvarné nebo dramatické umění. Zájem o četbu knih vykazuje velké individuální rozdíly v souvislostech s diferenciací v zájmové oblasti. Je nejen silně ovlivňován vyučováním, ale obzvláště televizí a internetem. Jedinci staršího školního věku jsou při dobrém vedení v plné míře schopni porozumět všem formám literárního umění, poezii i próze, tak jako dospělí jedinci. Krása literatury může sehrát v životě mladých jedinců významnou roli také z hlediska formování životních perspektiv a hlavně vývoje sebehodnocení. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Z uměleckých oblastí má mládež zájem nejčastější o populární hudbu a také o tanec v módních formách. Ten poskytuje příležitosti k projevům spontaneity. Na rozdíl od klasických tanců je ten moderní méně spojen s erotikou, poskytuje ovšem více radosti z pohybu a vyžaduje méně času k naučení. V souvislosti s tancem se utvářejí i společensky provázané vztahy mezi chlapci a dívkami a formuje se společenské chování, obzvláště v tanečních kurzech. (Hájek, 2011) Myslím si že, tímto specifickým obdobím by měli projít všichni mladí lidé, protože tyto kurzy mimo výuky tance učí také základům chování ve společnosti. Společenské chování by měl znát každý člověk. Zejména u chlapců zájem o tyto kurzy v posledních letech žalostně klesá. Rozdíly v zájmové orientaci mezi pohlavími se stále projevují, ne však tak výrazně. Do popředí více vystupují individuální rozdíly mezi jednotlivci. Kulturní zájmů mládeže jsou ovlivněny především sociálním prostředím, ve kterém konkrétní jedinci žijí.

Vlivem studia a profesní přípravy se vyhraňují a specifikují schopnosti nadanějších jednotlivců. Projevuje se to i v průběhu zájmových činností v oblastech manuálních, technických, hudebních, výtvarných, literárních, dramatických nebo sportovních. Je zvykem, že tyto schopnosti v tomto věku ještě nedosahují vrcholné formy a úrovně, ale talentovaní

jedinci své schopnosti dokážou uplatnit i tvůrčím způsobem. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

1.1.6 Ovlivnění sociálním prostředím

Vliv sociálního prostředí tvoří a z velké míry ovlivňuje sebevědomí každého mladého jedince. Kromě toho je silně ovlivňováno názory a skutky dospělých, jejich postojem a způsobem, jakým s mladými lidmi jednají. Jednu z nejdůležitějších úloh hraje i hodnocení kamarádů a vrstevníků. Pro formování přiměřeného sebevědomí má význam i míra úspěšnosti jednotlivce a také možnost dobrého uplatnění alespoň v některých oborech lidské činnosti. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

V souvislosti s rozvojem osobnosti se také v obdobích staršího školního věku vytrácejí zbytečně velké citové projevy. I v konfliktních situacích se stále více projevuje vrozený temperament. V porovnání s dospělými jedinci však adolescenti v náročných situacích častěji reagují zbytečně afektivně a zkratově, ale i to ovlivňuje vrozený typ nervové soustavy. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

1.2 Zájmová činnost

1.2.1 Zájmová činnost

Veškerou činnost, kterou si jedinec vybere sám a z vlastní vůle, řadíme mezi činnost zájmovou. Jedinec si vybírá a rozvíjí ty zájmy, ve kterých vyniká a které ho uspokojují. Satisfakce v zájmové činnosti je pro mnohé velice důležitá, jelikož si často kompenzují neúspěchy v práci nebo ve škole právě úspěchem v zájmové činnosti. Zájmová činnost má již od dětství nezastupitelné místo v životě.

1.2.2 Rodina

Rodina je podle mého názoru jeden z nejdůležitějších faktorů, který jedince ovlivňuje již od útlého mládí. Mě osobně má rodina hodně inspirovala a ovlivnila. Má rodina mě odmala vedla k pravidelné zájmové činnosti, jako bylo například navštěvování tanečního a hudebního kroužku, kde jsem se učila hrát na kytaru. Rodiče mě nechali, abych si kroužky vybrala, jelikož chtěli, abych dělala to, co mě baví. Jsem přesvědčena, že je důležité, aby zájmová činnost byla zábavou.

Spoustu svých zájmových činností jsem „odkoupala“ od rodičů – například vodní turistiku. Proto se domnívám, že jedinec díky svým rodičům může získat stejný zájem, jaký mají oni. Myslím si, že většina rodin, stejně jako ta má, preferuje turistiku jako zájmovou činnost a společně ji uskutečňují.

Ne každá rodina však má na své děti kladný vliv. Bohužel existují i rodiny, které nefungují tak, jak by měly. Rodiče jsou pro své děti inspirací, ale děti si neuvědomují, že někdy je tato inspirace negativní a pro jejich další vývoj nevhodná. Naštěstí si každý v období dospívání může vybrat, jakým směrem by se chtěl ubírat a jak moc se nechá inspirovat svou rodinou a okolím.

Rodina jako předobraz, podporovatel a inspirátor svoje děti učí vytvářet si vlastní postoje, které děti budou schopny a ochotny využívat v budoucnosti pro založení své rodiny. Vlastní rodina může také učit přistupovat k volnému času nejen tvůrčím způsobem. Toto působení se děje:

- 1) uskutečňováním společných i samostatných a pravidelných zájmových činností dětí v rodině (sportovní, turistické, umělecké, technické, zábavné, přírodovědné atd.). Ve většině případů na zájmy a aktivity rodičů navazují i jejich děti, v některých případech

však zájmy dětí přecházejí do jiné oblasti. V obou uvedených případech rodiče přispívají u dětí k vytváření vlastní kontinuity svého působení ve výchově i vzdělání a nacházejí tak v nich své pokračovatele.

- 2) imitací a reprodukcí (modelováním, sociálním učením) vzorců volnočasového pozitivního chování rodičů. Díky jejich účasti na společných rodinných aktivitách (domácí činnosti, společenské hry, oslavy, společné návštěvy v zábavních a kulturních střediscích, divadlech, kinech i na koncertech, při vycházkách, výletech, poznávacích zájezdech, setkáních s přáteli a příbuznými, při poznávacích zájezdech nebo rodinných dovolených, různých formách pobytu v přírodě – skaut). Jsou i některé způsoby nebo případy, kdy napodobování životního stylu rodičů je nežádoucí, to je například reprodukce konzumního způsobu života, protispolečenské aktivity, sdílení nudy a nicnedělání.
- 3) cílevědomým a citlivým sledováním a reagováním na potřeby, zájmy a nadání dětí, které se k činnosti samy přihlásí nebo které k účasti na činnosti vybídnou a podpoří rodiče. (Hofbauer, 2004, s. 61–62)
- 4) s narůstajícím věkem a se zvyšujícím se spektrem jejich zájmů mladí jedinci překračují rámec rodiny a postupem času se osamostatňují. Nejčastěji vstupují do dalších výchovných prostředí se svými vrstevníky – to se týká zájmové činnosti v souborech umělecké tvořivosti, sdružení dětí a mládeže, klubech nebo družstvech kolektivních sportů, technických zájmových kroužků a mnohých dalších sdružení, kde soustavně rozvíjejí svoje zájmy a nadání na odborné a zároveň i výchovné úrovni. (Hofbauer, 2004, s. 61-62)

1.2.3 Funkce a dělení zájmů jedince

Vedení organizovaných činností směřuje k naplňování volného času a díky tomu se jejich účastníci mohou rozvíjet k dalším zájmům. Odjakživa je člověk označován za tvora společenského, a proto se nejvíce jeho zájmů utváří a realizuje ve skupinách. Ty se dělí na formální a neformální. Ve formálních skupinách je ustanovení tvořeno pevnou organizační strukturou, to jsou například různé kroužky, oddíly, soubory nebo kluby. V neformálních skupinách jsou to například volná sdružení sběratelů, fankluby a podobně. Uspokojování zájmu v kolektivu pod odborným vedením s sebou nese především pozitivní výsledky, porovnání s ostatními a následné uspokojení z dosažených úspěchů. Zájmové skupiny vedou profesionální pedagogové, vedoucí v oborech nebo nadšenci, kteří ve své zájmové oblasti

dosahují značných úspěchů a pro oblast svých zájmů dokážou strhnout širokou veřejnost. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Každá činnost je vyvolána nějakým konkrétním podnětem, který jí dává směr. Lze konstatovat, že pro všechno, co děláme, máme nějaké pohnutky – motivy. Termínem motivace pak označujeme vzbuzení aktivity, její zaměřenost a projevy. Motivací mohou být základní potřeby, pudy, vrozené dispozice nebo specifické osobní plány a aspirace, životní hodnoty atd. Zájem souvisí s celkovým zaměřením osobnosti a lze jej obecně charakterizovat jako relativně stálou snahu zabývat se předmětem nebo činností, která jedince upoutává po stránce poznávací nebo citové. Termínem „zájem“ se vyjadřuje relativně stálé zaměření osobnosti. Zajímavému předmětu nebo činnosti přikládá jedinec zvláštní hodnotu, a proto je veden snahou po aktivním styku s ním, neboť mu přináší kladné citové naladění a uspokojení. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Z hlediska struktury osobnosti jedince řadíme zájmy mezi vlastnosti aktivačně-motivační. Zájmy aktivují (motivují) jedince k činnosti zaměřené na naplnění zájmů. Tyto zájmy mají bezprostřední souvislost s vlohami, nadáním jedince a ve struktuře osobnosti je řadíme mezi vlastnosti výkonové, které zahrnují úspěšné vykonávání dané činnosti. Jedinec současně rozvíjí zájmy v oblastech, které mu jsou nejbližší a které vykonává s určitou chutí a v nichž je určitým způsobem populární. (Pávková, 2008)

Zájmové činnosti jsou nejen socializačním prostředkem, který příznivě ovlivňuje účinnost výchovy a vzdělávání, ale stávají se podstatnou součástí při individuálním a společenském rozkvětu. Nezastupitelnou roli v sociálním rozvoji dětí mají skupiny, které se vytvářejí nebo sdružují pro uspokojení svých zájmů. Veškeré typy zájmových činností umožňují prožívání pozitivních citů. Jedinci se tak odreagovávají od negativních pocitů a poznávají své vlastní možnosti na základě svobody volby druhu činnosti, dobrovolnosti i individuálních přání. (Hofbauer, 2011)

Vytvoření kladných vztahů k různorodým typům činností a celoživotnímu vzdělávání přispívá k promyšlenějším a uvědomělejším úvahám o výběru profese, profesní či pracovní flexibilitě, k možnostem a tím i širšímu uplatnění v budoucím životě. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Zájmové činnosti naplňují výchovné i vzdělávací funkce. Podporují seberealizaci, rozvíjejí celou osobnost a mají motivační i socializační účinek. Za součást volného času můžeme taktéž považovat zdravotně-hygienické návyky. Zájmová činnost může být také nástrojem odpočinku, relaxace, mentální i duševní rekreace a přispívat k obnovení sil. Jedincům,

skupinám a společnosti přináší zájmová činnost významné hodnoty zdravotní, výchovné, vzdělávací, kulturní, společenskopolitické a v některých případech i ekonomické. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Existují chvíle, kdy není čas dítěte nebo adolescenta naplňován potřebnými aktivitami, a jedinec má tendence k patologickým činnostem (agrese, destrukce nebo silné deprese). Částečná nenaplněnost života může být kompenzována např. gamblerstvím a v určitém věku i sklonem k alkoholismu, drogám nebo sledováním nekonečných televizních pořadů. Vlastní zážitek je nahrazován zástupnými příběhy vyráběnými zábavním průmyslem (počítačové, konzolové hry, aplikace), tedy tzv. virtuální realitou, v níž je život nahrazován schématy, kde se city skrývají pod záplavou slovních frází. (Macek, 2003)

Činnosti, které jsou prováděny se zájmem, přinášejí uspokojení základních lidských potřeb. Každodenní střetávání se s realitou vede mladší jedince do řady zátěžových a stresových situací v rodině, ve škole a v sociální skupině vrstevníků. Jedinci na tyto psychosociální situace reagují obranou, útokem nebo jejich vstřebáním. Zkušenost ze zájmových i odborných činností napomáhá s úspěchem zdolávat náročné sociální situace i v jiných aktivitách. Úspěchy v těchto činnostech zvyšují sebevědomí a sebevědomý jedinec se podstatně lépe orientuje v realitě a sociálním prostředí, kde také rychleji reaguje na vnější skutečnosti. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Neoddělitelnou součástí zájmové činnosti je výchova. Na tomto poli působí profesionální pedagogové, odborníci na výcvik, ale i dobrovolníci, kteří zájmovou činnost s dětmi provozují. Měli by mít pozitivní postoj k dětem, odbornou šikovnost, zkušenost, zručnost a znalost v dané zájmové oblasti a měli by příhodnou část svého volného času trávit pedagogickou přípravou. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

V další spojitosti s pojmem „zájem“ si můžeme ustanovit dva další související pojmy: nadání a talent. Nadání zjednodušeně definujeme jako první úroveň výše schopnosti – vyvinuté nebo vlohy. V případě, že je nadání nadále rozvíjeno a systematicky „pěstováno“, hovoříme o talentu. Pokud je jedinec citlivý na problémy ve svém okolí a snaží-li se je řešit novými postupy, hovoříme o tvořivosti. Pro tento komplikovaný proces myšlení je podmínkou nejen výborná paměť, ale také schopnost vymýšlet a korektně využít nová spojení při řešení každodenních situací. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

1.2.4 Kategorizace zájmové činnosti

Většinu potřeb vyvolávají zájmy, které spolu nejsou shodné. Mezi zájmy a potřebami je oboustranný vztah. Na základě již existujících potřeb se dále rozvíjejí zájmy, které umožňují uspokojování potřeb a tím ovlivňují jejich charakter a následně vznikají další potřeby. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Zájmové činnosti a především zájmy dělíme ještě podle úrovně činnosti, koncentrace, časové náročnosti, společenské hodnoty a podle obsahu. (Pávková, 2008) Z hlediska úrovně činnosti rozlišujeme zájmy a aktivity, které označujeme jako aktivní a receptivní. Jako aktivní se označují zájmy, u kterých jedinci sami rozvíjejí činnosti, vytvářejí nějaké hodnoty, a věnují se tedy aktivně předmětům svého zájmu (míčové hry, kreslení, zpívání, atletika).

Hodnotu a kvalitu zájmu určuje jeho intenzita. Rozeznáváme zájmy hluboké a povrchní. Hloubku zájmů lze hodnotit podle úsilí, které jedinec vynaložil na jejich uspokojení. Každý jedinec své zájmy silně ovlivňuje, rozvíjí při nich poznávání, propracovává své dovednosti a zpestřuje svůj citový život. Z hlediska časového trvání hlubokých zájmů hovoříme o krátkodobých, dočasných či pouze přechodných zájmech, jejichž opakem jsou zájmy trvalé. Délka a intenzita zájmu je ovlivněna také rozvojem jedince. Při rozdělení podle stupně koncentrace na předmět zájmu lze rozlišovat také zájmy jednostranné a mnohostranné. Ve zjednodušeném podání lze prohlásit mnohostranné zájmy za povrchní a jednostranné zájmy za hluboké. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Podle společenských zvyklostí je možné použít označení „zájmy žádoucí“, chápané jako hodnotné, a „zájmy nežádoucí“, které se však neslučují s běžně platnými společenskými, eventuálně právními normami. Společensky ovlivňovaná (pedagogicky motivovaná a řízená) zájmová činnost směřuje k žádoucímu společenskému rozkvětu osobnosti, talentu, nadání, životnímu stylu. Naopak volný čas, který je naplněn lhostejností nebo neuspokojující činností, má tendenci vést k patologickému chování. Je prokázáno, že výchova vedoucí už od dětství ke zdravému, přirozenému a společensky žádoucímu užívání volného času je mnohem účinnější, finančně a psychicky levnější než následná převýchova v období adolescence a dospívání. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011) Manuální zručnost, dovednost a jemnou motoriku rozvíjejí hlavně rukodělné činnosti, které napomáhají k osvojení různorodých pracovních procesů a představitosti (práce s různými druhy materiálů, konstrukční práce, montáže a demontáže, hry se stavebnicemi – Merkur, vyšívaní, šití, kreslení, vaření, atd.).

Rukodělná činnost

Na rukodělné činnosti navazují činnosti technické, které pěstují konstrukční zručnost a dovednost, technickou představivost, fantazii a cit pro přesnost (modelařina, radiotechnika, motokáry, automechanika). (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Přírodovědná činnost

Zájmová činnost přírodovědná seznamuje s naturálními vědami. Tyto činnosti pěstují vztah k přírodnímu prostředí, budují základy pro ochranu přírody (pěstitelské a chovatelské práce, ekologie, biologie). Praktickým a užitečným aspektem, který souvisí s tímto oborem, je třídění odpadů. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Esteticko-výchovná činnost

Esteticko-výchovné činnosti uskupují vztah k estetickým hodnotám a rozvíjejí představivost, fantazii, kreativitu, podporují emocionální součást osobnosti (slovesná tvorba, hra na hudební nástroje, divadlo, literatura, tanec apod.). (Pávková, 2008)

Sportovní činnosti

Od devadesátých let 20. století se možnosti využití volného času výrazně rozvíjejí ve všech možných oblastech. V odvětvích sportovních aktivit se objevují nové druhy adrenalinových sportů – nejvíce horolezecké sporty, tandemové seskoky padákem z velkých výšek, bungee jumping, vznikají nové druhy lanových drah, ale na popularitě získává také potápění v hloubkách nebo u korálových útesů, horolezectví a s tím spjatý bouldering (lezení v malých výškách bez lanového jištění). Vznikají nová sdružení, která jsou zaměřena na moderní bojové sporty – např. aikido, kendo, kickbox, jiu-jitsu, tai-chi a capoeira. Tyto u nás nové bojové sporty uvítají nejen chlapci, ale i děvčata, protože součástí netradičního boje je i tanec a akrobacie. Výše uvedené sporty se dají popsat jako předstíraný boj dvou soupeřů, u kterých je velmi důležitá improvizace.

Do moderních sportovních aktivit zařazujeme také aerobní cvičení, jako například zumbu, dumping, bosu, H.E.A.T. a množství dalších. Ten, kdo má jako zálibu hráčské aktivity, určitě nepohrdne paintballem nebo airsoftem. To jsou skupinové sporty založené na strategii a do jisté míry vědomostech účastníků. V oblasti zábavy a relaxace vznikají nová a technologicky vyspělá zařízení, jako jsou aquaparky nebo 4D a 5D kina.

K rozvoji fyzické zdatnosti napomáhá především sport a tělovýchova. Tyto obory mají také důležitou roli při sebepoznávání, pomáhají při výchově k toleranci a smyslu pro fair play nebo při pěstování psychické odolnosti proti stresovým situacím a stresu samotnému. Mezi

sportovní a tělovýchovné aktivity zahrnujeme např. základní tělesnou výchovu, veškeré sportovní hry a lehkou atletiku. Některé sportovní aktivity mohou při necitlivém řízení soutěživosti napomáhat rozvoji agresivity. To podporuje riziko zneužívání anabolik u dospívajících jedinců ve snaze získat co možná nejlepší sportovní formu. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Nejprospěšnější náplní času, která sdružuje přírodovědnou, společenskovední i tělovýchovnou činnost, je turistika.

Pokud se zaměříme na sportovní činnosti s ohledem střední a starší školní věk, shledáme vysokou potřebu a důležitost pohybu a sportovního vyžití. Ve středním školním věku si děti volí sporty, kterým se chtějí věnovat dlouhodoběji. Nemělo by však v tomto věku docházet k neúměrné zátěži jedince, aby neztratil zálibu ve sportovní nebo jiné aktivitě. Starší školní věk, ve kterém probíhá puberta spojená s rychlým růstem, vývojem a utvářením těla, je z pohledu pohybové aktivity kritický. Je však podstatné podporovat pohybovou aktivitu s ohledem na vývoj těla a svalů a na rovnováhu rozvoje postavy. Pro toto období je důležité, aby aktivity byly zábavou, protože do popředí zájmů se dostávají vrstevnické skupiny. Mohlo by se lehce stát, že jedinec nahradí sportovní aktivitu a čas, který jí obětuje, časem, který bude trávit se svou vrstevnickou skupinou. (Pávková, 2008)

Společenská činnost

Zájmová činnost, která rozšiřuje názory o společnosti, je činnost společenskovední. Ti, kdo se jí zabývají, se věnují historii, tradicím, zvyklostem, jazykovým vědomostem (zájmové jazykové vzdělávání, historie a kultura v dané oblasti, filozofie, folklor, místopisy apod.) (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Společenskou činnost lze rozdělit do okruhů, které uvedla Pávková v roce 2002, jako je poznávání významných objektů v blízkém okolí – například škol, kulturních domů, institucí pro volný čas a jiných. Dále sem můžeme zahrnout seznamování s historickými památkami, oslavy významných výročí a státních svátků, poznatky o významu a vzniku lidových tradic a sledování společenských a politických diskuzí na toto téma.

Pasivní aktivity ve volném čase

Dominantní aktivitou ve strukturách volného času mladších jedinců je sledování televize a videa. Frekvence sledování těchto médií je nejvyšší u mladších jedinců ve věku mezi 15 a 18 lety. Další podstatnou aktivitou z hlediska četnosti se pro veškerý soubor mladších jedinců staly činnosti spojené s osobním počítačem a herními konzolemi. Od roku 1997 klesají

návštěvy kin v souvislosti s věkem a dále také s mimoškolním vzděláváním, studiem, setkáváním s přáteli, videohrami či poslechem přenosných i nepřenositelných zařízení.

Nejvíce ovšem upadá četba knih a návštěva divadel. S věkem se ale zvyšuje četnost návštěv výstav, muzeí, galerií a na významu nabývá také četba obecně zaměřených i odborných časopisů a novin. Nejvíce je však využíváno čtení článků z internetu. Dostupné z WWW: http://www.insoma.cz/index.php?id=3&d_1=research&d_2=media&d_3=&n=3 2015

Nejrychleji se rozvíjejícím zájmovým odvětvím je internet a další veřejně přístupná média. Ta jedince vybavují počítačovými dovednostmi a rozvíjejí také logické uvažování, třeba při programování. U této činnosti však existuje značné riziko. V období adolescence, může jedinec získat při těchto činnostech návyk na tzv. virtuální drogu, v mladším věku hrozí závislost spíše na virtuálních hrách. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011)

Počítače

Často se objevuje domněnka, že pokud už mládež používá počítač, pouze na něm hraje hry. Pořadí činností nejčastěji prováděných na počítači je do značné míry totožné, ať jde o osobní, nebo o disponibilní počítače. Mezi mladšími jedinci se nepovedlo prokázat dominantní využívání počítače ke hrám. Ve věkové skupině mezi 15 a 20 let význam počítačových her prudce klesá. Výzkum také ukázal, že mladá generace používá počítač všestranně a do jisté míry využívá i nejnáročnější současné technologie. Následující tabulka ukazuje v procentech, k čemu mládež využívá svůj vlastní počítač. Dostupné z WWW: http://www.insoma.cz/index.php?id=3&d_1=research&d_2=media&d_3=&n=3 2015

1. Způsob využívání počítače: mládež 15 –30 let (v %)

způsob využívání počítače	na vlastním počítači	na jiném počítači
psaní textu	25,3	55,2
počítačové hry	19,3	35,1
počítačová grafika	12,8	19,4
vytváření a užívání databází	12,5	24,2
vzdělávání	12,4	23,0
poslech hudby na CD	11,0	14,1
encyklopedie, slovníky	9,7	14,4
programování	8,8	15,2
jazyková výuka	8,7	10,7
překládání	7,4	7,3
vedení účetnictví	5,4	9,6
organizace a řízení	5,3	10,6
prezentace, přednášky	4,2	6,2
využívání internetu	4,0	23,5
elektronická pošta	2,7	18,8

faxování	2,7	10,9
finanční a bankovní operace	2,3	5,7
poslech rádia	2,3	2,8
jiné	2,0	2,8
sociální kontakt	1,4	5,3
domácí video	1,3	1,5
sledování TV	1,6	1,3

Dostupné z WWW:

http://www.insoma.cz/index.php?id=3&d_1=research&d_2=media&d_3=&n=3 2015

Názory, které se týkají mládeže se špičkovými znalostmi, jsou aplikovatelné pro všeobecné téma práce s talentovanou mládeží. Průzkum ukázal, že ve skupině s maximálními znalostmi jsou jedinci žijící v domácnosti, kde i rodiče využívají počítač. Příslušníci této skupiny mají velmi dobré vědomosti, k jejichž získání využívají i možnosti poskytované domy dětí a mládeže. Významný podíl středoškoláků využívá počítač ke vzdělávání, pracují přitom s počítačem ve škole i doma. Učni jsou v tomto smyslu za středoškoláky opožděni, ale i tady je pokrok ve vzdělání informační technologií výrazný. Dostupné z WWW: http://www.insoma.cz/index.php?id=3&d_1=research&d_2=media&d_3=&n=3 2015

Věková skupina středoškolské mládeže je jednou z nejvděčnějších kategorií televizních diváků. V podsouborech středoškoláků a učňů je výrazný rozdíl ve využívání televize podle žánrů a obsahů daného programu. Středoškoláci ve srovnání s učni preferují spíše vzdělávací a vědecké pořady, které mohou využít ke studiu. Učni naopak sledují „pokleslé“ žánry, jako jsou akční filmy amerického stylu a další americké seriály a pořady. Věková kategorie, o které se zmiňujeme, je na rozcestí sociokulturního vývoje a životního stylu. Vlivem komerční televize je u velké části učňovské mládeže zpomalen kulturní vývoj. Tato část je fixována na masovou kulturu produkovanou především právě komerční televizí. Tento výzkum do jisté míry zpochybnil generační aspekt televizního konzumentství. Návykem a vzděláváním na danou úroveň pořadů bude komerční televize i nadále intergeneračně zajišťovat reprodukci svých sledovatelů. Ve významné míře výzkum prokázal shodnou frekvenci sledování televize i u rodičů, a proto jde spíše o fenomén rodinný než generační. Dostupné z WWW: http://www.insoma.cz/index.php?id=3&d_1=research&d_2=media&d_3=&n=3 2015

Skupiny učňů a středoškoláků dnes vykazují zřetelnou přesycenost nekonečnými americkými seriály a akčními filmy. Uvádí se, že jejich četnost a trvalé opakování jsou neúměrné. Pozoruhodný je žebříček oblíbenosti televizních pořadů, v němž u rodičů a pedagogů jsou na posledních dvou položkách náboženské a erotické programy. Dostupné z WWW:

http://www.insoma.cz/index.php?id=3&d_1=research&d_2=media&d_3=&n=3 2015

Gamblerství není podle výsledků zkoumání problémem u žádné ze sledovaných skupin mládeže, ale jen u poměrně malé části. Bohužel se jedná zejména o učně. Dále výzkum prokázal, že dochází k radikální proměně životních cílů a také stylu života mládeže. Vše však napovídá k tomu, že realita je v podstatné míře nahrazována mediální a virtuální realitou. Dostupné z WWW:

http://www.insoma.cz/index.php?id=3&d_1=research&d_2=media&d_3=&n=3 2015

1.2.5 Zájmová činnost a školská zařízení

Jedním z významných výchovných a vzdělávacích faktorů jsou předškolní a školní zařízení a na ně navazující a doplňující výchovné ovlivňování rodiny. Na výchově mládeže v době mimo vyučování mají společně s rodinou podíl i další instituce zabývající se mimoškolní výchovou a dále subjekty, které nemají za úkol odpoutávat děti od rodin, ale usilují naopak o zapojování rodičů a dalších dospělých rodinných příslušníků do vzdělávacích činností jedinců ve volném čase a o navázání na neformální a účinné formy spolupráce. Ke zkvalitnění úrovně rodinné výchovy může nejvíce přispět profesionalita a zkušenosti pedagogů. (Pávková a kol., 2008)

Škola pomáhá studentům získávat poznatky v různých oblastech. Hlavní jsou dvě základní formy: vyučování a souběžné volnočasové aktivity. Mimořádně významné pro pravidelnou zájmovou činnost jsou zájmové kroužky, soubory umělecké tvořivosti, sportovní družstva a kluby, které vytvářejí mnohaletou návaznost. (Hofbauer, 2004, s. 69-72)

Moderní školská zařízení mají ve výuce začleněnu i zájmovou činnost, zájmové vzdělávání, které má za úkol naplňovat volný čas dětí a mládeže. Ve značné míře bývá do výuky zahrnuta pravidelná nebo příležitostná činnost. Příležitostnou činností myslíme například besedy, exkurze, vycházky, soutěže a olympiády. Zařízení, které se zabývá zájmovou činností, vytváří podmínky pro skupinovou činnost v zájmových kroužcích, souborech, klubech, oddílech nebo pro individuální činnost a uspokojování zájmů. Zájmovou činnost lze realizovat také hromadnou formou, jako jsou festivaly, slavnosti, sportovní akce. (Pávková, 2008)

Formy zájmové činnosti vyplývají z charakteru a poslání individuálních subjektů. V této spojitosti je můžeme realizovat a rozdělovat podle různých aspektů, například podle stupně organizovanosti. Děti mohou být organizované v rozdělených útvarech pod bezprostředním vedením pedagoga, například v kroužcích, souborech či oddílech. Zařízení pouze nabízí

podmínky a prostředí, kde se děti mohou věnovat i spontánním činnostem – například herny, internetové kavárny nebo volně dostupná sportoviště. Neformální trávení volného času může pedagog ovlivňovat nepřímo. Může jedince motivovat, sledovat jeho aktivity a vstupuje do nich jen při ohrožení zdraví a dohlíží na bezpečnost. Nabídku spontánních činností a jejich využití je třeba chápat z hlediska zařízení, nikoli však z hlediska návštěvníka. Spontánní aktivity jsou tedy chápány jako průběžné aktivity určené pro neorganizované účastníky. Tak si mohou návštěvníci například popovídat nebo zahrát hru a podle provozu zařízení mohou kdykoli přijít nebo odejít. (Pávková, 2002)

Zájmová činnost řízená většinou probíhá ve formálně ustanovených skupinách. Do těchto skupin spadají školní sdružení, nebo domovy mládeže. Může však probíhat i individuálně a může mít charakter vyučování, jako je například výuka na hudební nástroj. Totožné zájmy utvářejí malou sociální skupinu, která se vyvíjí v sociální útvar, to vede k úsilí o získání vyšší úrovně, dovednosti a o možnosti získat podpory při vedení skupiny. V uplatnění jejich schopností jim pomůže také to, že se mohou setkávat s lidmi, kteří mají stejný zájem. Jedinec, který vstoupí do zájmového sdružení nemusí vždy zvyšovat svou dovednostní nebo znalostní úroveň, ale uspokojí svůj vlastní zájem. Dobrovolná sdružení jsou zpravidla skupiny, které svým členům přinášejí spokojenost z pravidelného setkávání. Předpokladem pro úspěšnou práci školských subjektů je prolínání skupinového i individuálního působení. (Pávková 2002)

Kroužek je menší zájmový útvar, jehož činnost směřuje zpravidla k vnitřnímu obohacení členů. Zaměřuje se na obor, který je společný všem jeho členům – například kroužek rybářský, modelářský či čtenářský.

Soubor je zájmový útvar, jehož činnost se zaměřuje na veřejnou produkci. Své úspěchy v určitém oboru tak prezentuje například soubor pěvecký, taneční, divadelní. Soubor mívá více členů než kroužek.

Klub je zájmový útvar, který má volnější organizační strukturu. Převažující náplní může být receptivní činnost členů: takový je například filmový klub, klub mladého diváka či fanklub.

Oddíl – tento název se používá málo, obvykle u tělovýchovných nebo turistických útvarů. Název naznačuje, že útvar je součástí početnějšího organizačního celku a má charakter kroužku.

Kurz má vymezenou délku trvání, zpravidla kratší než jeden rok. Činnost kurzu se zaměřuje na osvojení zaručeného množství vědomostí nebo dovedností: například kurz PC či kurz vaření. Zájmový útvar může být organizován jako řada kurzů v průběhu roku po sobě

následujících a tematicky navazujících. Díky tomu je možné i během roku operativněji přijímat nové členy. (Pávková 2002)

1.2.6 Vrstevnické skupiny

Pojem „vrstevnická skupina“ je v pedagogickém slovníku popsán jako skupina dětí nebo mladých jedinců přibližně stejného věku a často i s přibližně stejným sociálním statutem. Jako významnou úlohu při socializaci jedince, tedy především při přecházení k roli dospělého, nabízí určitou ochranu a zázemí nebo může také z patrné části kompenzovat sociální a citovou deprivaci svého člena. Na své členy má podstatný pozitivní vliv (ten se realizuje skrze některé organizace a hnutí mládeže), ale i vliv výrazně negativní, ten vede ve značné míře případů k porušování kulturních norem, ale i k porušování zákonů (delikventní party, různé gangy, hooligans). (Průcha, Walterová a Mareš, 2001, s. 274)

Mnohokrát se kvůli své dynamice stávají vrstevnické skupiny jedinečným a nezastupitelným výchovným činitelem v období adolescence. (Karnsová, 1995)

Přátelství uzavřená v mladém věku jsou ve většině případů ta, které vydrží až do dospělosti. (Hájek, 2004)

Pro život jedince je podstatnou částí sociální skupina. V krátkosti ji lze charakterizovat asi takto:

- ovlivňuje osobní efektivitu,
 - má formativní vliv a podíl na dotváření sociálních znaků osobnosti,
 - zpevňuje sociální identitu jedince a splňuje jeho důležité sociální potřeby (ziskem uznání, přítomností ve skupině lidí a zařazením do určité skupiny, seberealizací).
- (Řezáč, 1998)

1.3 Obor kadeřník

1.3.1 Střední škola

Střední škola vždy následuje po 8. nebo 9. třídě základní školy a obvykle trvá tři až čtyři roky. Po třech letech bývá výsledkem výuční list, po čtyřech maturita.

Po úspěšném absolvování prvního stupně základní školy nabízí školská soustava několik možností. Mezi ně se řadí víceletá gymnázia nebo víceleté střední školy. Střední školy nabízejí všeobecné střední vzdělání nebo odborné střední vzdělání. Všeobecné střední vzdělání zajišťují na úrovni úplného středního vzdělání gymnázia. Odborné střední vzdělání zajišťují střední odborná učiliště nebo střední odborné školy (úplně střední odborné vzdělání). Dostupné z WWW: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Střední škola](http://cs.wikipedia.org/wiki/Střední_škola) 2015

1.3.2 Střední odborné učiliště

Střední odborné učiliště (SOU) – tato instituce poskytuje především střední vzdělávání zakončené závěrečnou učňovskou zkouškou. Studium na těchto školách bývá dlouhé zpravidla dva až tři roky. Absolventi získávají výuční list a jsou kvalifikováni pro výkon určitého povolání.

(dostupné z WWW: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Střední odborné učiliště](http://cs.wikipedia.org/wiki/Střední_odborné_učiliště) 2015)

1.3.3 Charakteristika přípravy v oboru

Studenti se naučí poskytovat kadeřnické služby, které zahrnují mytí vlasů, regeneraci vlasů a masáže vlasové pokožky, úpravu vlasů stříháním, tvarování vlasů vodovou ondulací nebo chemickou preparací, tónování a barvení vlasů, odbarvování, melírování vlasů odbarvováním a barvením, vytváření kreativních společenských účesů, holení vousů a upravování tvarů knírů a plnovousů.

Studenti se mimo jiné učí také rozpoznávat onemocnění vlasové pokožky hlavy a zavčas doporučit návštěvu lékaře nebo zvolit a vhodně použít vlasové přípravky a uplatňovat zdravotní a estetické požadavky a zásady hygieny při poskytnutí těchto kadeřnických služeb. Velice důležitá je v těchto případech správná diagnóza vlasů.

Studenti se učí i zhotovovat nákresy rozpracovaných účesů a vlastních návrhů pro účesovou tvorbu, učí se plně využít svou fantazii a kreativitu, ale také poskytovat poradenské služby

z hlediska ošetření vlasů a návrhu na konečnou úpravu vlasů. Studenti si osvojí také základy a zásady společenského chování a profesionálního vystupování a jednání s lidmi.

Významnými vyučovacími předměty v tomto oboru jsou hlavně: výtvarná výchova, odborné předměty, chemie a praktická činnost. Učivo těchto uvedených předmětů je důležité pro tento specifický obor a na střední škole bude nadále rozvíjeno a prohlubováno. Dostupné z WWW: <http://www.infoabsolvent.cz/Obory/KartaOboru/6951H01> 2015

1.3.4 Uplatnění absolventů v oboru

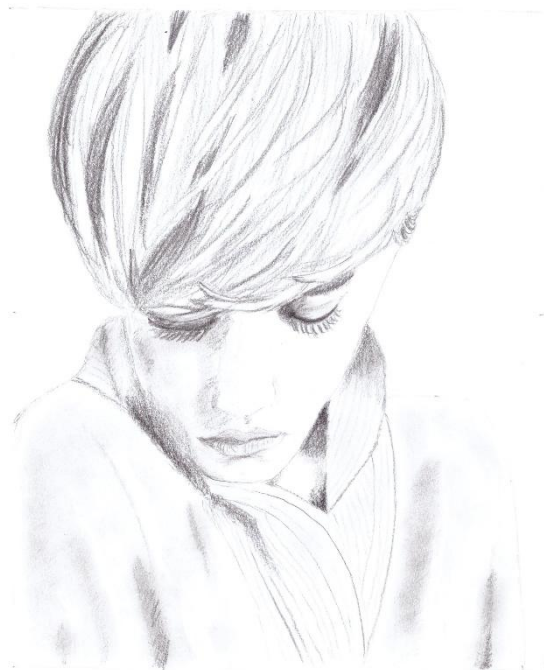
Absolventi, kteří vystudují odbornou kadeřnickou školu, jsou kvalifikovaní kadeřníci. Mohou poskytovat profesionální kadeřnické služby v malých a středně velkých provozovnách, studiích, ale také v profesionálních kadeřnických salonech. Absolventi těchto škol mohou pokračovat nástavbovým studiem v oborech, které jsou orientovány především na podnikání. Dostupné z WWW: <http://www.infoabsolvent.cz/Obory/KartaOboru/6951H01> 2015

Podle mého názoru se však jen malé procento žáků, kteří vystudují obor kadeřník, svému řemeslu věnuje. V České republice je velké množství fungujících kadeřnictví. Ale žáci, kteří ukončí střední odborné učiliště, mají velký problém sehnat práci ve svém oboru. Kadeřnictví totiž mají jako jedno z kritérií pro přijetí minimálně rok praxe. Absolvent, který právě ukončil studium, však praxi nemůže mít, a proto si po škole mnoho studentů musí hledat uplatnění v jiném oboru. I přes toto riziko jsou kadeřnická učiliště velmi populární a vyhledávaná.

1.3.5 Zájmové činnosti kadeřníků zaměřené na praktické vyučování

Zájmovou činností související s praktickým vyučováním kadeřníků může být i obyčejný zájem o módu. Na ni mají vliv především tři obory – kadeřníci, kosmetičky a návrháři. Právě oni vytvářejí trendy na následující rok nebo období.

Kadeřníci nejčastěji sledují trendy zaměřené na účesy. Začínající kadeřníci se o ně zajímají hlavně kvůli kreativitě, nápaditosti a osobnímu profesnímu růstu. Největší část nápadů, které využívají na praktickém vyučování, čerpají

kadeřníci na školeních, kde sledují postup a styl školitele. Kadeřníci zkoušejí nové trendy a účesy na cvičných hlavách, které jsou na školeních vždy k dispozici. Kreativitu čerpají z časopisů, knížek, internetu a stáží. Kadeřníci získávají kreativitu také při vytváření koláží, nebo vytvářením jiného výtvarného umění, ve kterém je z velké části využita fantazie.

Za zájmovou činnost zaměřenou na kadeřnickou praxi je považováno i stříhání a úpravy vlasů mimo praktické vyučování. Studenti, kteří se chtějí zdokonalit ve své praxi, většinou stříhají a upravují vlasy své rodině, příbuzným i přátelům. V začátcích trénují jen věci, které se naučí na praktickém vyučování. Čím více se ve volném čase věnují trénování, zkoušení stříhů a úpravě vlasů, tím větší mají úspěch ve složitějších a náročnějších stylech. Pokud studenti zvládnou základní úkony, mohou začít experimentovat s novými účesy a stříhy. Začínající kadeřníci trénují stříhy sami na sobě a na svých kamarádech. Ti, jimž se kadeřnická práce stane koníčkem, rádi vykonávají i své povolání a je to patrné na jejich výsledcích.

1.3.6 Kadeřnické soutěže

Jednou ze zájmových činností, které svým studentům nabízejí střední odborné školy, jsou kadeřnické soutěže. Studenti, kteří se jich účastní, prezentují nejen sebe, ale i svou školu. Školy jsou otevřené a své studenty v přípravě na soutěže podporují. Jejich smyslem je ukázat dovednosti, znalosti a kreativitu absolventů – tedy to, co se naučili. Škola vybere nejlepší studenty a ti ji v soutěžích reprezentují a ve spolupráci s ostatními spolužáky se připravují na soutěž. Každá soutěž má jedinečné zadání, a proto žákům pomáhá zdokonalit se v oboru a naučit se novým věcem. V kadeřnickém odvětví probíhají buď soutěže pro absolventy, nebo pro kadeřníky, kteří vykonávají vystudovaný obor.

Kalibr Cup Lanškroun

Kalibr Cup je kadeřnická soutěž v úpravách vlasů, líčení, úpravě nehtů a body artu (malování na tělo). Účastní se jí kadeřnice a kosmetičky ze středních odborných učilišť celé České a Slovenské republiky. Akce se koná pod záštitou náměstkyně hejtmana Pardubického kraje a SOŠ a SOU Lanškroun. Každý rok jsou generovány jedinečné požadavky a jedinečné téma. Pro rok 2015 bylo zvoleno téma: Ve víru flamenca.

Koruna kreativity

V této soutěži se hodnotí především kreativita a celkový „outfit“ modelky. Soutěž má dvě kola. Pokud žáci uspějí v prvním, postupují do druhého kola, ve kterém se soutěží podle

dalšího tématu. V tomto kole se také rozhodne o celkovém vítězi. Do soutěže se přihlašují školy z celé České republiky. Finále se koná v Praze.

Děčínská vlna

Soutěž Děčínská vlna se koná ve Střední škole řemesel Děčín. Žáci soutěží v pánské nebo dámské kategorii, téma dámské kategorie pro rok 2015 je Ples v opeře 1830. Úkolem soutěžících je vytvořit na modelce účes podle daného tématu. Technika zpracování účesu je libovolná, ale musí vystihovat zadané historické pojetí. Čas na provedení účesu je 80 minut. Letošní téma pánské kategorie je Pánský gentleman. Soutěžící mají za úkol vytvořit módní střih a účes s pěšinkou podle daného tématu a současného módního trendu. Čas na provedení je 60 minut. Dostupné z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/decinska-vlna-mladi-kadernici-o-nejkrasnejsi-uces/d-1688289/2015> 2015

Aichi

Soutěž Aichi nemá v Evropě obdoby. Dává si za úkol rozvíjet talent kadeřníků bez ohledu na jejich zkušenosti, věk, značku vlasové kosmetiky, se kterou pracují, nebo salon, ve kterém působí. Do soutěže se mohou přihlásit kadeřníci nejen z celé České republiky, ale i z celé Evropy. Odlišnost od jiných soutěží představují i nízké finanční náklady – v semifinálovém a finálovém kole hradí náklady organizátor a partneři soutěže. Porota hodnotí soutěžící anonymně, aby se zabránilo nadržování. Dostupné z WWW: www.aichi.cz/2015 2015

Soutěž se skládá ze tří vyřazovacích kol. První je výběrové: kadeřník zasílá přihlášku spolu s fotografií proměny, kterou zrealizoval s modelkou. Dvacet čtyři výherců z prvního kola je sezváno do Prahy, kde zde realizují další proměnu. V tomto kole si modelku a číslo losují na místě a proměnu provádějí okamžitě. Po uplynutí časového limitu porota proměny oboduje. Dvanáct postupujících se sejde opět v Praze, kde opět losují nové modelky a nová čísla a realizují další proměnu. Po skončení časového limitu modelky předstupují před porotu, která oboduje jejich proměny. Výhercem se stává ten, kdo získá nejvyšší počet bodů z druhého a třetího kola.

2 Praktická část

2.1 Výzkumné otázky a problémy

Ve své bakalářské práci si kladu za hlavní cíl zjistit, jaké jsou zájmové činnosti studentů se zaměřením na praktické vyučování v oboru kadeřník a také zda jejich aktivity měly nějaký vliv na výběr školy. Všechny mé otázky jsou popisného charakteru, tudíž se v mé praktické části neobjevují hypotézy. Na základě dotazníkového šetření jsem si stanovila výzkumné otázky, na které jsem poté hledala odpovědi.

2.1.1 Výzkumné otázky

- 1) Jakým zájmovým činnostem se zaměřením na praktické vyučování v oboru kadeřník se studenti věnují?
- 2) Jaké jsou rozdíly v zájmové činnosti u studentů z Hradce Králové a studentů z Prahy?
- 3) Kolik hodin týdně se studenti věnují organizované zájmové činnosti?
- 4) Jakou formu zájmové činnosti účastníci preferují?
- 5) Jaký měla zájmová činnost pro studenta význam při výběru školy?

2.1.2 Předpoklady

- 1) Předpokládám, že nejméně 80 % dotazovaných respondentů jsou ženy.
- 2) Předpokládám, že nejméně 60 % dotazovaných respondentů se ve svém volném čase věnuje zájmové činnosti.
- 3) Předpokládám, že se minimálně 5 % dotazovaných respondentů zúčastnilo alespoň nějaké kadeřnické soutěže.
- 4) Předpokládám, že nejméně 80 % dotazovaných respondentů chce vykonávat povolání kadeřník.

2.1.3 Cíl výzkumu

Cílem mého výzkumu bylo zjistit, jestli se studenti středních kadeřnických učilišť věnují zájmovým činnostem navazujícím na jejich obor. Dále jsem zjišťovala, jaké všeobecné zájmové činnosti vykonávají a kolik času jim věnují. Výzkumem jsem mimo jiné zjišťovala, zda je nějaká souvislost mezi jejich zájmovou činností a volbou střední školy. Díky výzkumu jsem mohla porovnávat zájmovou činnost studentů z Hradce Králové a studentů z Prahy.

2.1.4 Druh výzkumu

Pro svou bakalářskou práci jsem zvolila kvantitativní výzkum. Z něj plyne úkol získat a zpracovat statistická data, která nám dají informace týkající se zájmové činnosti studentů středních odborných škol a učilišť zaměřených na obor kadeřník. Zaměřila jsem se na střední odborné školy a učiliště v Hradci Králové a v Praze.

2.1.5 Výzkumná metoda

Pro výzkum jsem použila dotazník. Dotazníkovou metodu jsem zvolila, protože díky ní mohu získat dostatečné množství údajů od velkého počtu respondentů. Díky dotazníkové formě mi mohou respondenti vyplnit a odevzdat dotazníky v krátkém časovém úseku.

Dotazník, který jsem poskytla respondentům k vyplnění, obsahuje 14 položek a jsou v něm zastoupeny 3 typy otázek. V dotazníku se nachází 7 otázek uzavřených. V nich respondenti volili jen jednu z uvedených možností. Čtyři otázky jsou otevřené a 3 otázky jsou napůl uzavřené.

V otázce číslo 1 jsem se snažila zjistit, zdali je dotazovaný respondent muž, nebo žena. V otázkách 2 a 3 se postupně zabývám zájmovou činností. Zajímám se hlavně o to, jestli se respondenti věnují nějaké zájmové činnosti a zda je ovlivnila při výběru školy. Otázkou 4 se snažím najít důvody, proč si respondenti vybrali právě tuto školu. V otázce 5 se respondentů ptám, zda se chtějí stejným zájmům věnovat i v budoucnu, a v otázce 6, jaké zájmové činnosti dávají přednost. Otázkami 7 a 8 se zjišťuji, jakým zájmovým činnostem souvisejícím s oborem se studenti věnují a jestli se účastní kadeřnických soutěží. Otázky 9 a 10 zjišťují, kolik času věnují přípravě na zájmovou činnost navazující na obor a s kterými kadeřnickými značkami se setkávají. Otázky 11 a 12 zaměřuji hlavně na odborný výcvik: co respondenti nejraději dělají a jestli se těmito činnostem věnují i ve svém volném čase. Otázkami 13 a 14 se respondentů dotazuji, zda se po ukončení studia chtějí stát kadeřníky a jestli se po ukončení studia chtějí i nadále vzdělávat ve svém oboru.

Mezi největší klady formy dotazníku patří možnost oslovit velké množství respondentů a krátký čas, který je potřeba na jeho vyplnění. K záporům této metody řadím omezenou možnost otázek i odpovědí. Respondenti někdy mohou odpovídat tak, jak si myslí, a někdy i tak, jak se od nich očekává. Při pokládání otázek jsem se snažila netvořit dlouhá a náročná souvětí, aby se respondenti neunavili, což by mohlo vést k nepromyšleným odpovědím. Abych dosáhla co nejpravdivějších odpovědí, rozhodla jsem se, že dotazník bude anonymní.

2.1.6 Výzkumný vzorek

Výzkum proběhl mezi žáky středních odborných učilišť a škol obor kadeřník. Výzkum tohoto oboru jsem si vybrala, protože jsem sama kadeřnice, a tak mě zajímalo, jaké zájmy zaměřené na svůj obor studenti mají a čemu se rádi věnují.

Výzkumný soubor tvoří studenti ze dvou středních odborných učilišť v Praze (2 x 30 respondentů) a ze Střední školy služeb z Hradce Králové (40 respondentů). Celkem je tedy 100 respondentů. Vybrala jsem tyto tři školy záměrně, jelikož je na nich velký počet studentů v oboru kadeřník.

Po dohodě s pedagogy a vedením školy byl můj dotazník rozdán do druhých a třetích ročníků každé ze škol. K dispozici jsem dala celkem 150 dotazníků, z kterých se mi vrátilo vyplněných pouze 100. Na vyplňování dotazníku dohlíželi pedagogové, kteří dali studentům veškeré instrukce k vyplnění dotazníku.

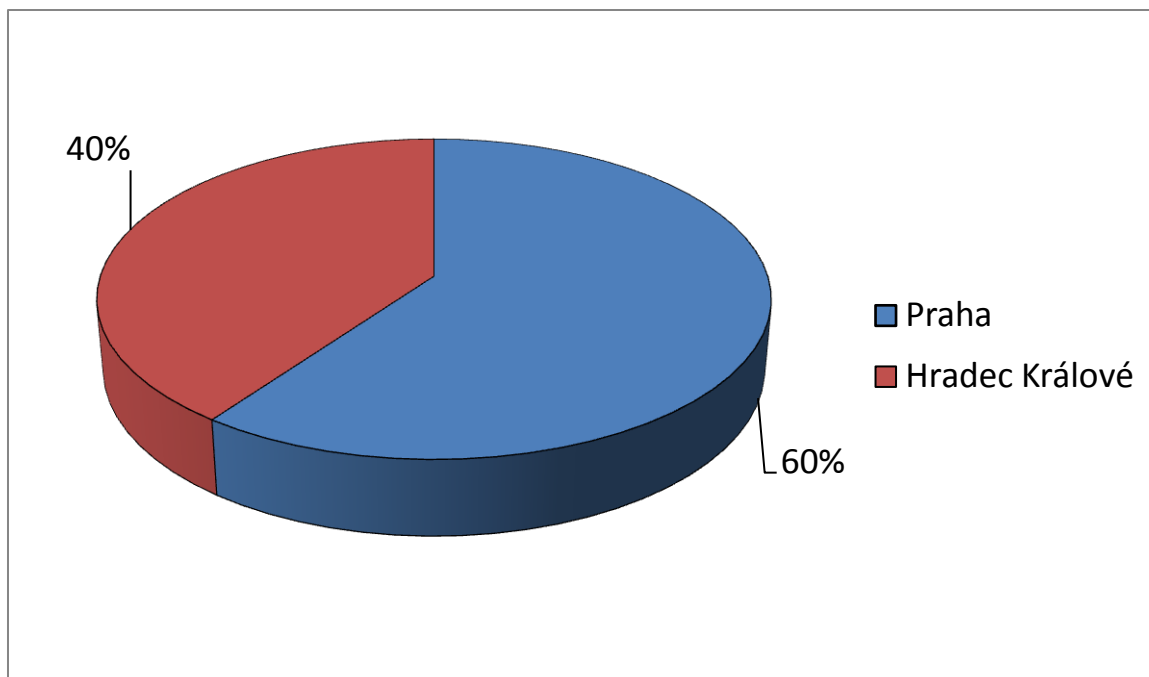
2.1.7 Způsob zpracování dat

Data pro svou práci jsem rozdělovala podle otevřenosti a uzavřenosti otázek. U otázek uzavřených, tedy u otázek č. 1, 3, 5, 6, 12, 13 a 14, jsem sčítala počet odpovědí a následně jsem vytvořila tabulky v programu Microsoft Word a z nich jsem vytvořila grafy a doplnila je o písemný popis a zhodnocení. U otázek napůl uzavřených (otázky č. 2, 7, 8) jsem nejprve sečetla a zhodnotila každou ze dvou uvedených možností odpovědi a potom jsem je samostatně vyhodnotila a také uvedla v grafu. U těchto otázek nechybí písemný popis a zhodnocení. Jako poslední jsem se snažila vyhodnotit otevřené otázky (4, 9–11), kde odpovědi byly individuální, a proto jedinečné. Veškeré odpovědi jsem vypsala a shodující se, jsem sečetla a zahrnula do složeného grafu. Odpovědi jsem se snažila co nejlépe vyhodnotit, u grafů nechybí podrobný popis.

2.2 Vyjádření výsledků výzkumu

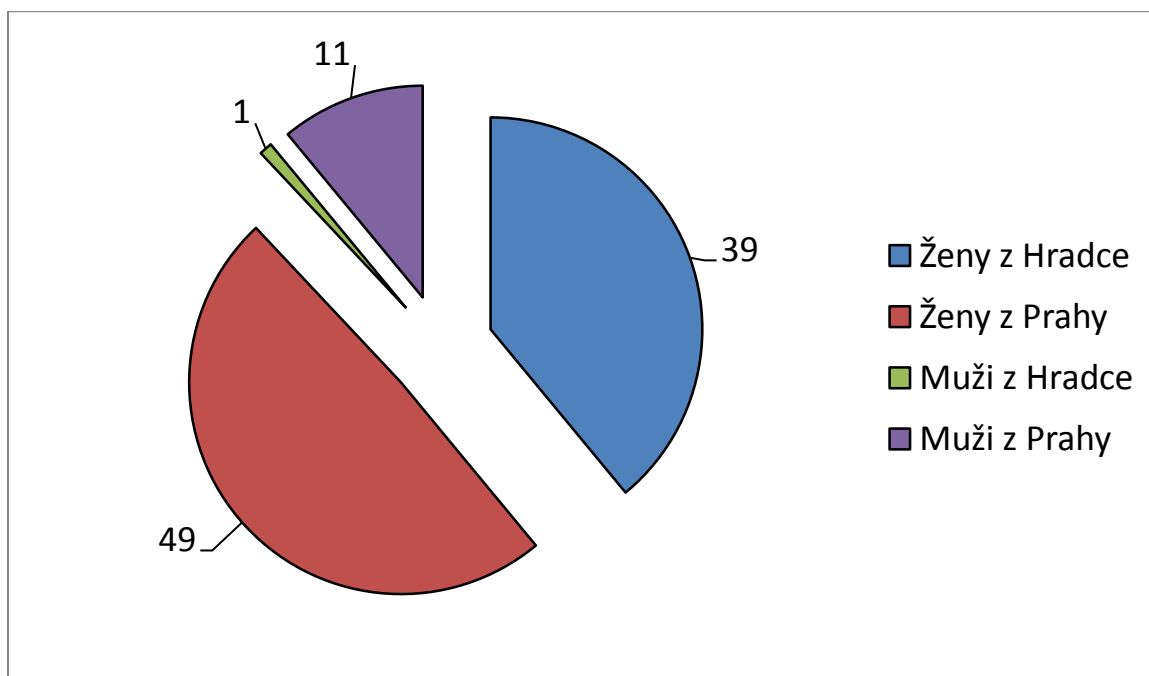
Zjištění pohlaví dotazovaných respondentů

V průzkumu bylo pro mě primární rozdělení respondentů z Hradce Králové a z Prahy, abych některé z jejich odpovědí mohla porovnat. V první otázce se také zabývám rozdělením respondentů podle pohlaví (graf 2).

Graf 1. Poměr respondentů

V prvním grafu je znázorněn poměr dotazovaných z Hradce Králové a z Prahy. Poměr činil 60/40, to znamená, že ze 100 dotazovaných bylo 60 respondentů z Prahy a 40 z Hradce Králové.

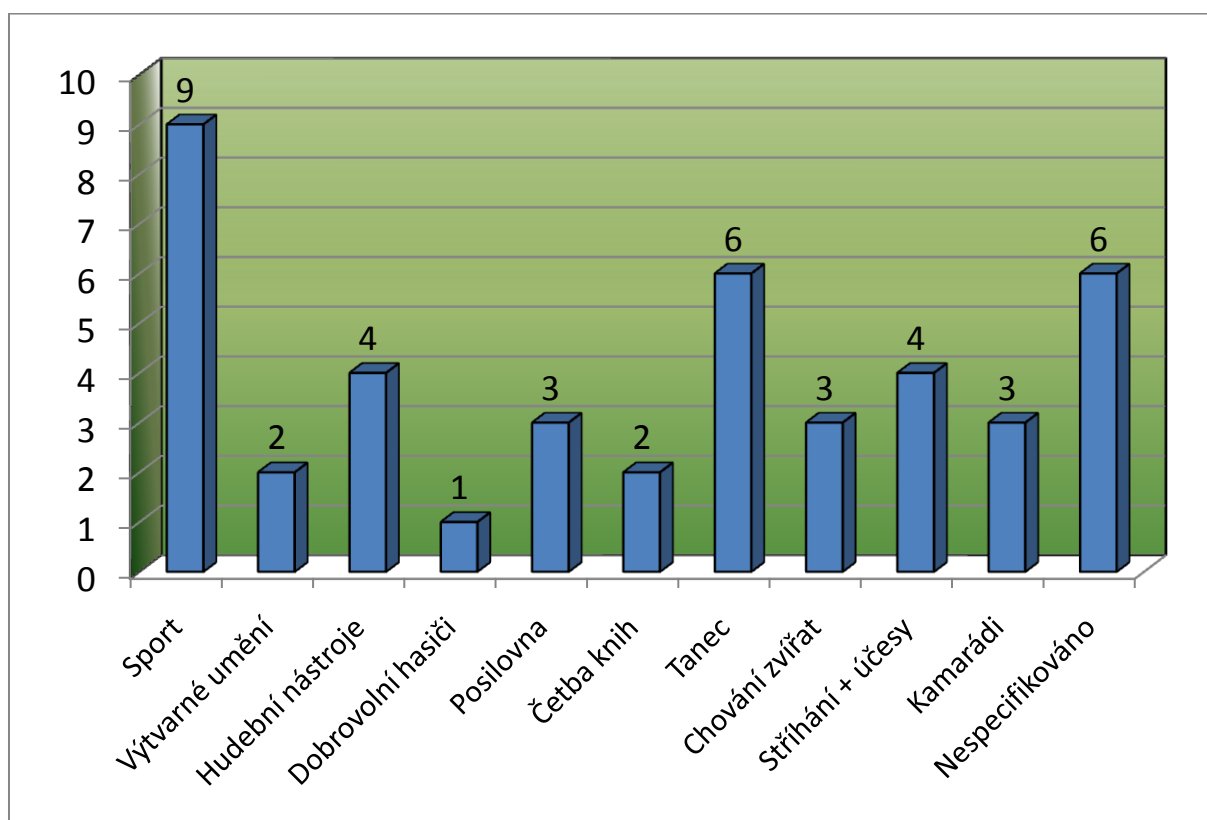
Graf 2. Poměr dotazovaných podle pohlaví

První otázka v mém dotazníku zjišťovala, jestli je respondent muž, nebo žena. Jak je vidět na grafu č. 2, většina odpovídajících byly ženy, a to 88 %, zbylých 12 % odpovídajících byli muži. V grafu je znázorněn i poměr mužů z Hradce, kde ze 40 dotazovaných odpovídal na

můj dotazník pouze jediný muž, zatímco v Praze odpovídalo mužů 11. Zbýlých 88 dotazovaných byly ženy: 39 z Hradce a 49 z Prahy.

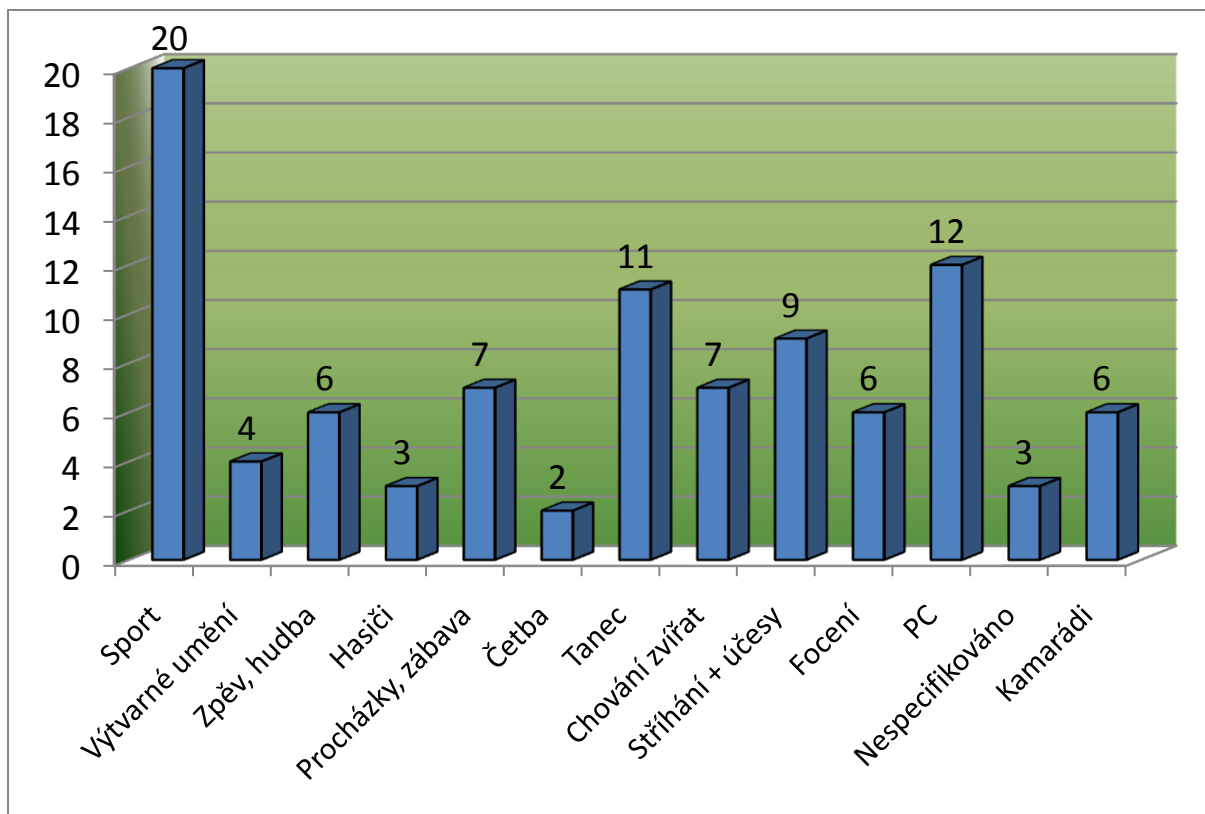
Věnujete se ve svém volném čase zájmovým činnostem?

Ve druhé otázce jsem se snažila zjistit, kterých konkrétních zájmových činností se respondenti účastní a zda je rozdíl u respondentů z Hradce Králové a z Prahy. Tato otázka byla otevřená a respondenti měli možnost vypsát veškeré své zájmové činnosti, proto zde celkový počet činností může převyšovat počet respondentů.

Graf 3. Zájmová činnost ve volném čase respondentů z Hradce Králové

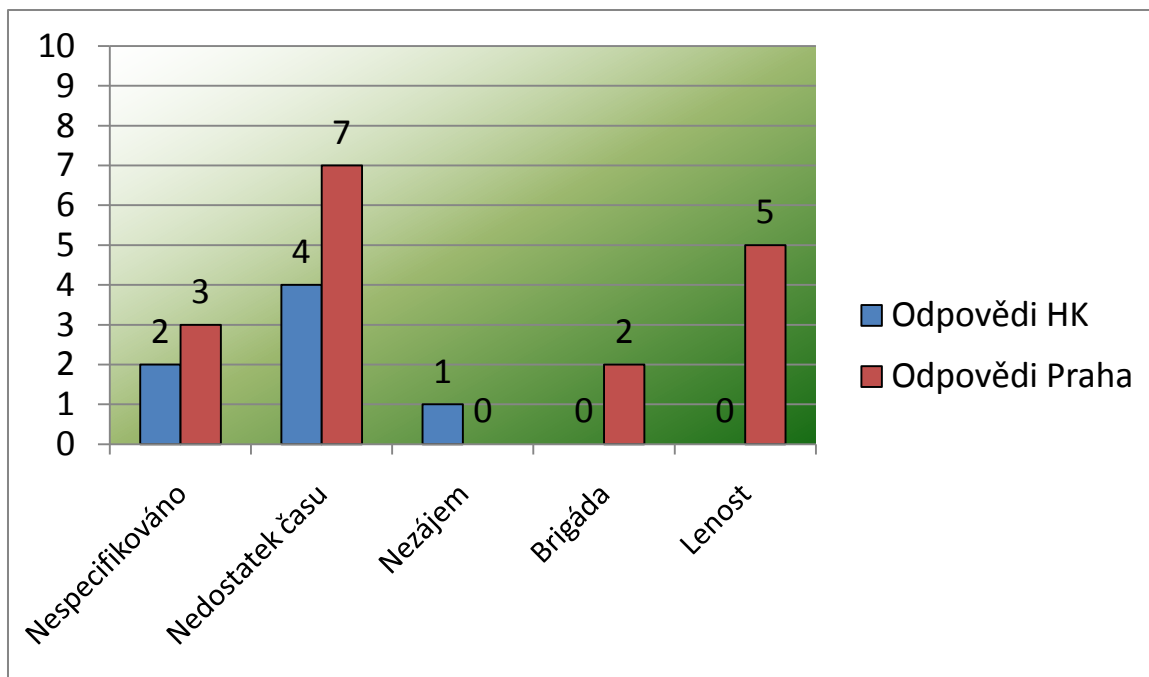
Nejčastější aktivitou respondentů, kteří potvrdili, že se ve volném čase věnují nějaké zájmové činnosti, byl sport s celkem 9 odpověďmi. Jako druhá nejčastější činnost s 6 odpověďmi se objevila některá z forem tance, dalších 6 respondentů svou činnost nespecifikovalo. 4 respondenti zařadili mezi svou činnost hru na hudební nástroj a další 4 uvedli stříhání a vytváření účesů svým příbuzným a rodině. S 3 odpověďmi byla zmíněna posilovna, chov zvířat a věnování se kamarádům. Dvakrát byl zmíněn nějaký druh výtvarného umění, četba knih a 1krát činnost dobrovolného hasiče.

Graf 4. Zájmová činnost respondentů z Prahy

V Praze byl u respondentů, kteří potvrdili, že se ve svém volném čase věnují nějaké zájmové činnosti, nejčastější aktivitou sport s celkem 20 odpověďmi. Dalším nejčastějším zájmem bylo trávení času u počítače s celkem 12 odpověďmi. 11krát byl zmíněn nějaký z druhů tance, 9krát pak stříhání a vytváření účesů svým příbuzným a rodině. S celkem 7 odpověďmi dotázaní uvedli chování domácích zvířat a procházky spojené se zábavou. 6krát bylo zmíněno trávení času s kamarády a také zpěv a hra na hudební nástroje. 4krát byl zmíněn nějaký druh výtvarného umění. 3krát se objevila činnost dobrovolného hasiče, fotografování a nespecifikované činnosti. S 2 odpověďmi se objevila četba knih.

Asi největší rozdíl mezi dotázanými z Hradce a Prahy je v množství volného času, který studenti tráví u počítače. Zatímco pražští studenti se počítačovými aktivitám věnují v nezanedbatelné míře, ani jeden respondent z Hradce Králové je jako svou volnočasovou činnost neuvedl, což je v dnešní době překvapující. K zajímavým a obdivuhodným činnostem, jimž se věnují respondenti z Prahy, patří fotografování.

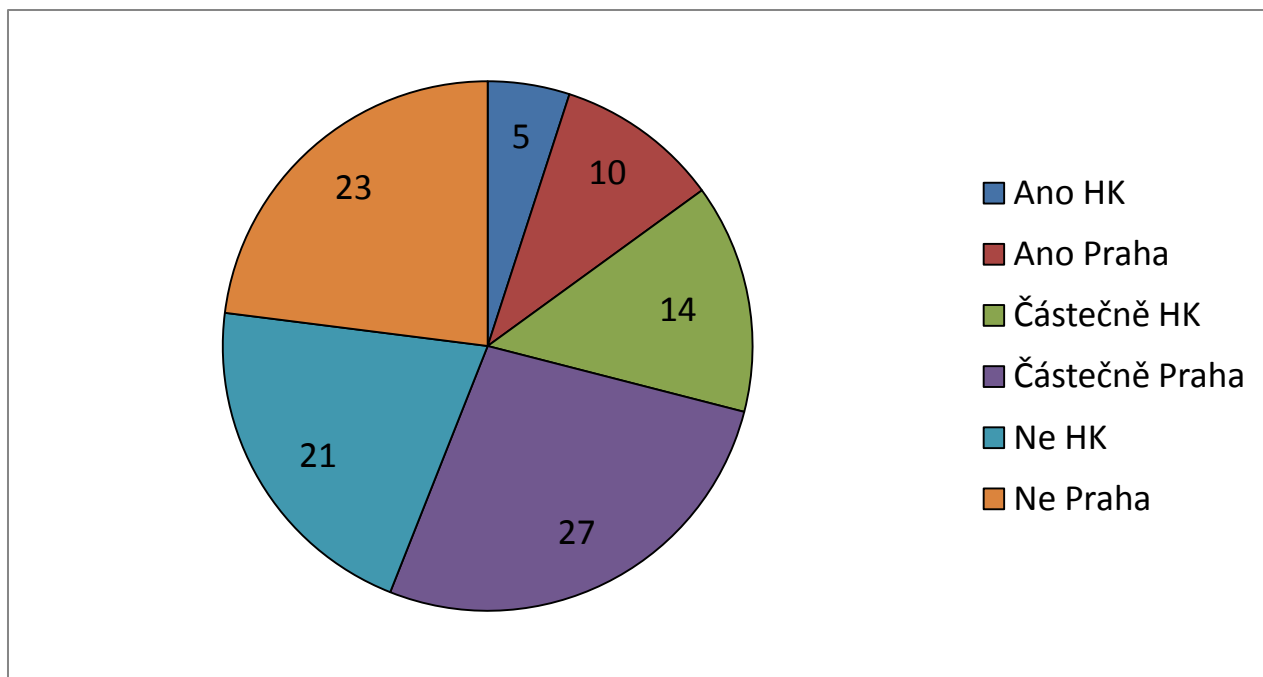

Graf 5. Důvody, proč se dotazovaní ve svém volném čase nevěnují žádným zájmovým činnostem

V tomto grafu je znázorněno, z jakých důvodů se respondenti nevěnují zájmovým činnostem. Nejčastějšími odpověďmi u respondentů z Prahy byl nedostatek času (uvedeno celkem 7krát) a lenost (celkem 5krát). U respondentů z Hradce byl nejčastější odpovědí také nedostatek času, celkem 4krát, a 1krát dokonce nezájem. Důvod, proč se nevěnují žádné zájmové činnosti, nespecifikovalo z celkového počtu dotázaných 5 %.

Měla pro vás zájmová činnost velký význam při výběru školy?

Třetí otázkou výzkum zjišťuje, jak zájmová činnost ovlivňuje výběr školy. Otázka byla uzavřená, proto mohli respondenti vybírat pouze ze tří odpovědí: ano, částečně, nebo ne.

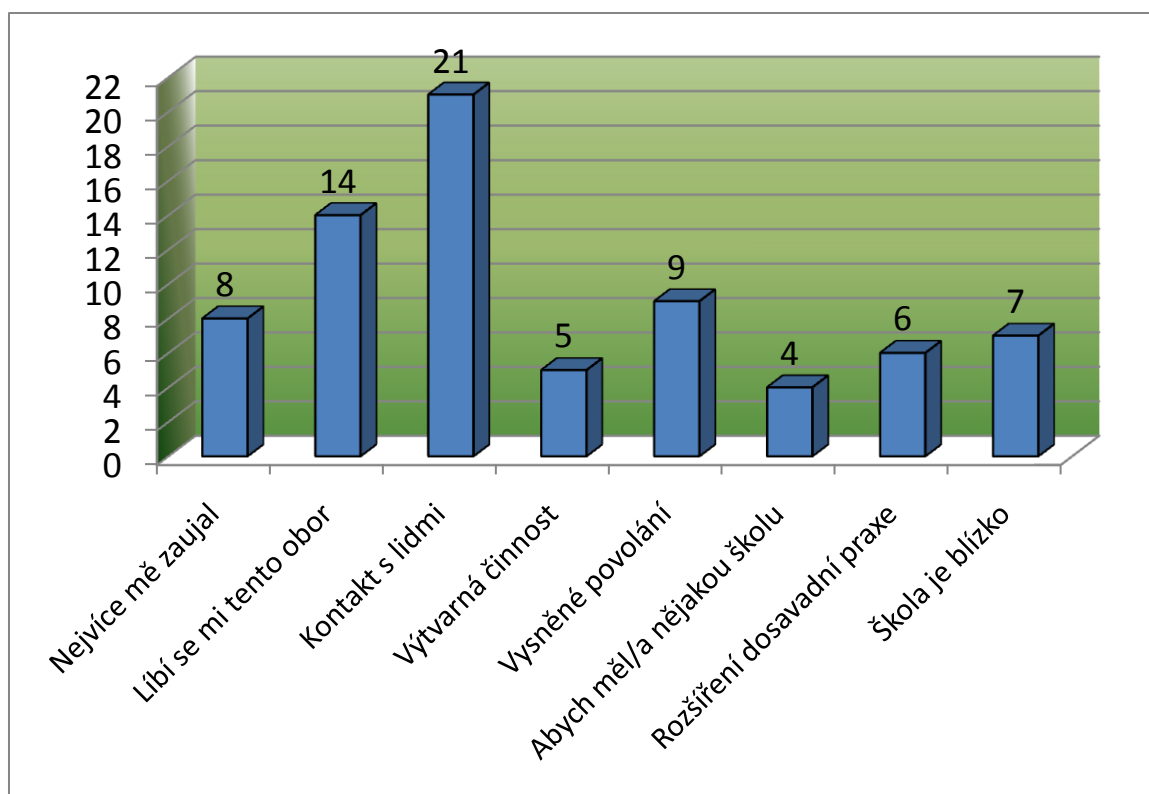

Graf 6. Měla pro vás zájmová činnost nějaký význam při výběru školy?

V této otázce jsem zjišťovala, jestli měla zájmová činnost respondentů význam při jejich výběru školy. V grafu jsou barevně znázorněny všechny tři možné odpovědi a také poměr mezi dotazovanými z Hradce a Prahy. Zájmovou činností bylo při výběru školy ovlivněno 15 % z celkového počtu dotázaných (5 % z Hradce a 10 % z Prahy). Částečně ovlivněno bylo celkem 41 % dotázaných (14 % z Hradce a 27 % z Prahy). Neovlivněných svou zájmovou činností bylo celkem 44 % (21 % z Hradce a 23 % z Prahy).

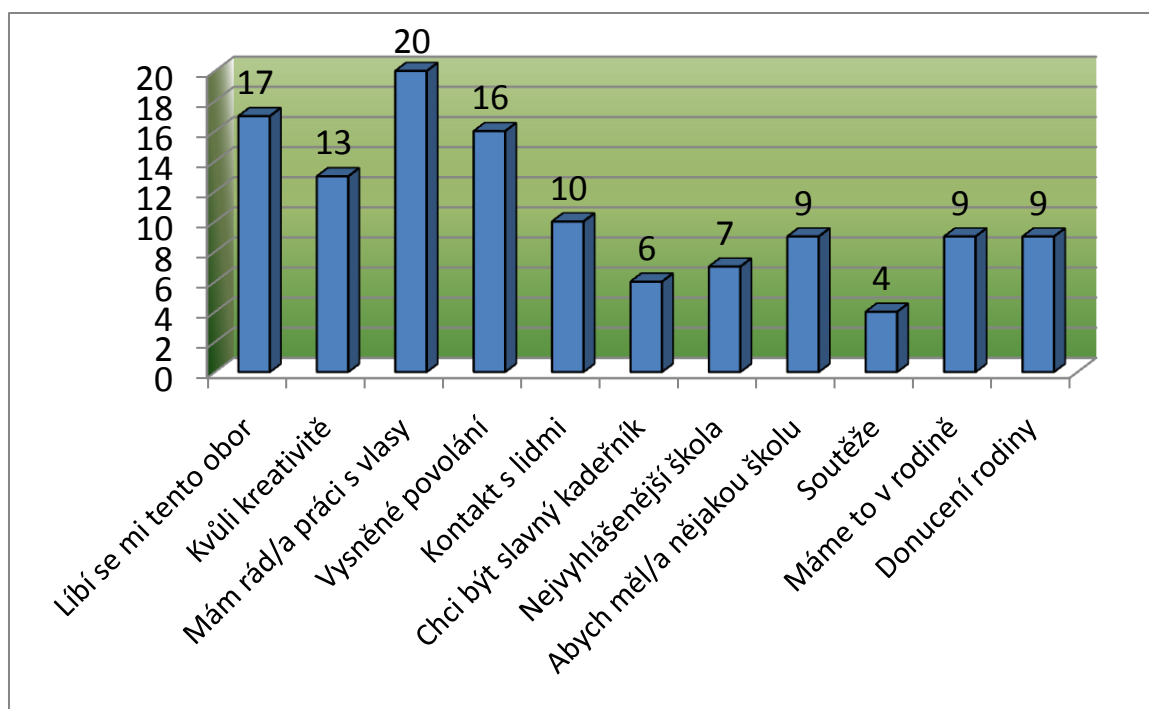
Proč jste si vybral/a právě tuto školu (obor)?

Tato otázka byla zcela otevřená. Snažila jsem se v ní zjistit všechny důvody, které hrály roli při rozhodování respondentů, že si vyberou právě tento obor. Jelikož jsem chtěla, aby uvedli minimálně tři důvody, celkový počet důvodů převyšuje počet respondentů.

Graf 7. Proč jste si vybrali právě tento obor? (odpovědi Hradec)

Odpověďmi na tuto otázku jsem byla mile překvapena. Respondenti si vybrali tento obor s celkem 21 odpověďmi kvůli kontaktu s lidmi, 14krát, protože se jim tento obor líbí. 9krát uvádějí, že je to jejich vysněné povolání. Respondenti (celkem 7) také uváděli, že je škola s tímto oborem nejbližší jejich domovům. 8krát pak respondenti odpověděli, že je tento obor nejvíce zaujal, 6krát proto, že si rozšiřují dosavadní praxi a 5krát kvůli výtvarné činnosti. Poslední 3 odpovědi obhajují „alespoň nějaké vzdělání“.

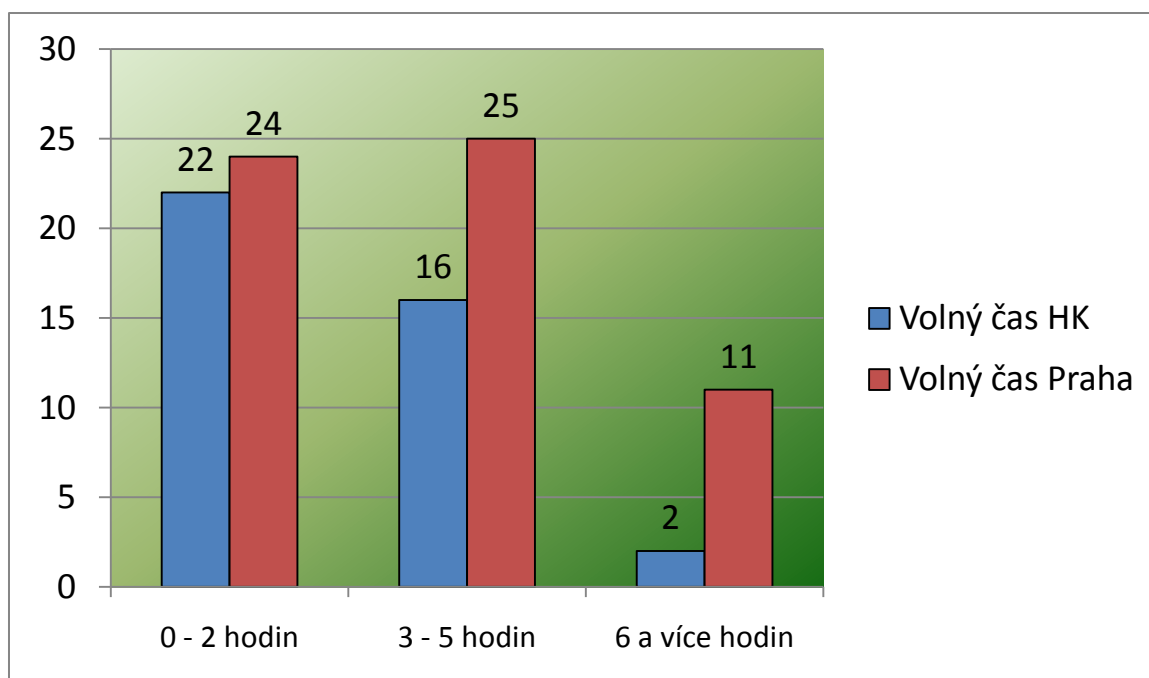

Graf 8. Proč jste si vybrali právě tento obor? (odpovědi Praha)

Celkem 20krát dotazovaní odpověděli, že mají rádi práci s vlasy. 17 dotazovaným se obor líbí a pro 16 z nich je to vysněné povolání. 13 osob zvolilo tento obor kvůli kreativitě a 10 pro kontakt s lidmi. 9 respondentů bylo ke studiu na této škole přesvědčeno rodinou, dalších 9 již v rodině má někoho, kdo toto povolání provozuje, a dalších 9 respondentů odpovědělo, že chtějí mít alespoň nějakou školu. 7 odpovídajících se chtělo připojit k vyhlášené kadeřnické škole a 6 respondentů se chce stát profesionálními a slavnými kadeřníky. Nejméně uváděným důvodem pak byly kadeřnické soutěže, celkem 4krát.

Kolik hodin týdně věnujete organizované zájmové činnosti?

V této, již páté uzavřené otázce se snažím zjistit, kolik hodin týdně se respondenti věnují organizované zájmové činnosti. Respondenti mohou vybírat ze tří možností: 0–2 hodiny, 3–5 hodin, 6 a více hodin.

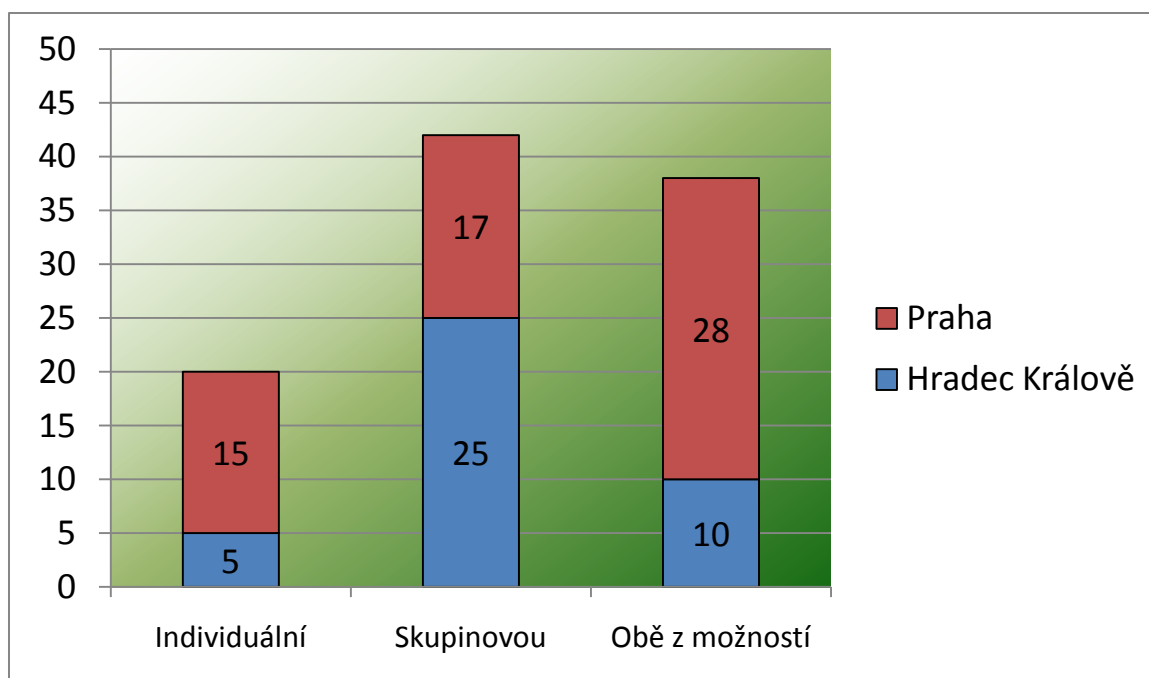

Graf 9. Čas, který respondenti každý týden věnují organizované činnosti

V tomto grafu je barevně odlišen čas, který organizované činnosti věnují respondenti z Hradce Králové a z Prahy. Jsou rozděleni do tří kategorií: žádný nebo minimální čas (0–2 h) uvádí z celkového počtu dotazovaných 46 % (22 % z HK a 24 % z Prahy). 3–5 hodin týdně se pak zájmové činnosti věnuje z celkového počtu 41 % (16 % z HK a 24 % z Prahy) a 6 a víc hodin 13 % (2 % z HK a 11 % z Prahy) z celkového počtu dotázaných.

Zájmovou činnost dělíme také na skupinovou a individuální, kterou z těchto forem využíváte?

U této otázky měli respondenti rozlišit, zda se věnují individuální, nebo skupinové zájmové činnosti. Otázka byla uzavřená a respondenti si měli vybrat ze tří možných odpovědí, a to individuální, skupinovou, nebo obě.

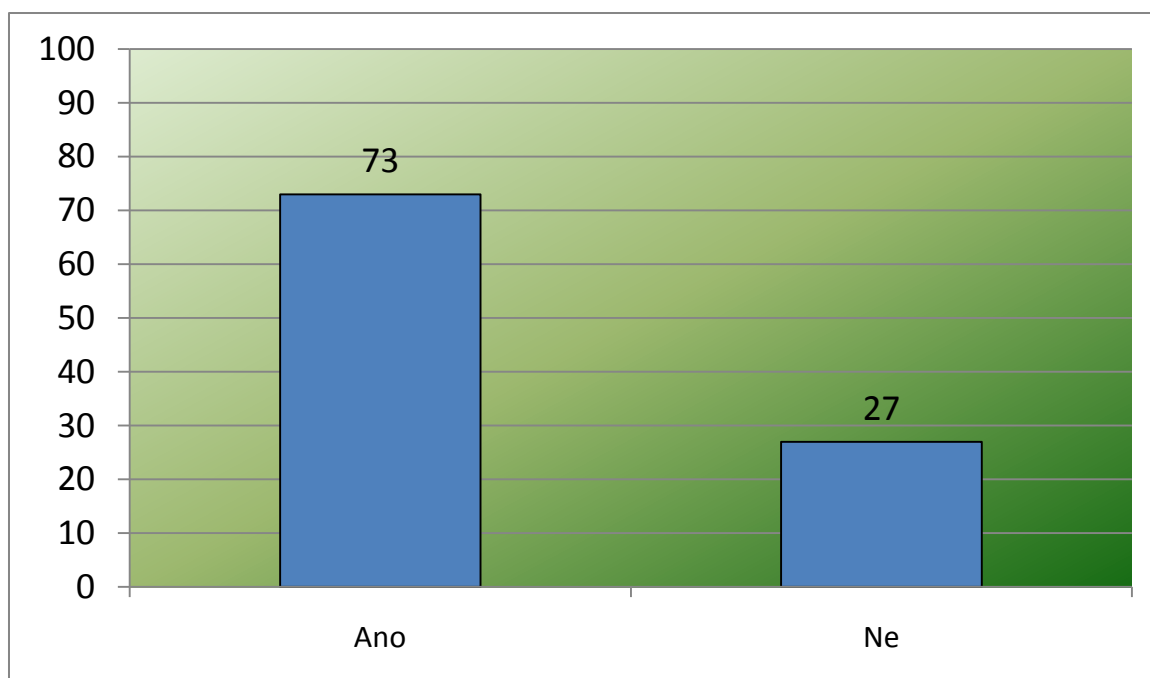

Graf 10. Kterou z forem zájmové činnosti využíváte?

V další otázce se můj výzkum zabýval formou – tedy tím, zda se účastníci věnují skupinové, nebo individuální zájmové činnosti, případně kombinaci obou. Jak znázorňuje graf, nejvíce je v celkovém vzorku respondentů zastoupena forma skupinová, především v Hradci Králové (25 %). Dohromady skupinová forma zájmové činnosti zahrnuje 42 % (Hradec 25 %, Praha 17 %). V Praze se respondenti nejvíce věnují kombinaci obou těchto forem zájmové činnosti, a to v 28 %, v Hradci Králové pak obě možnosti využívá 10 % dotazovaných. V individuální formě je zájmová činnost provozována v celkem 20 %, z toho 15% v Hradci a zbylých 5 % pak v Praze.

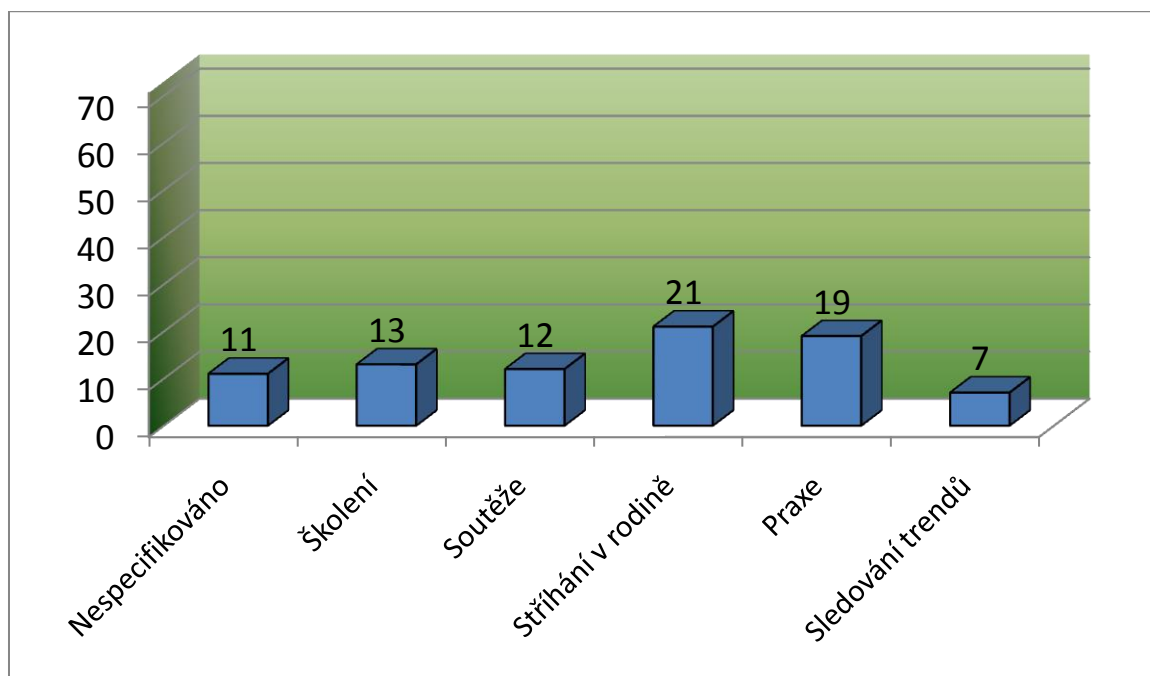
Účastníte se nějakých zájmových činností souvisejících s oborem?

V následující otázce se můj výzkum zabývá účastí v zájmových činnostech, které by mohly souviset s oborem. Tato otázka je částečně uzavřená. Níže uvedené grafy znázorňují jednak poměr kladných a záporných odpovědí, jednak konkrétní druhy činností, kterých se dotazovaní účastní, případně naopak důvody, proč se žádných činností souvisejících s jejich studiem neúčastní.

Graf 11. Účastníte se nějakých činností souvisejících s oborem?

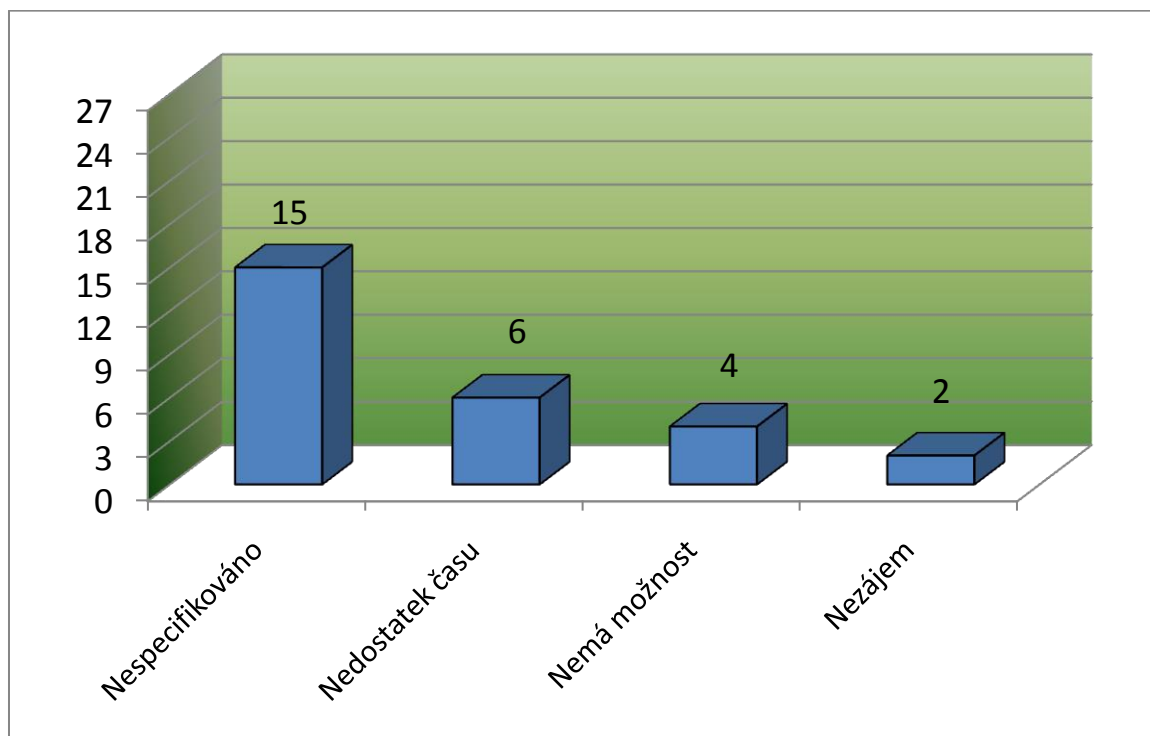
Tento graf znázorňuje poměr kladně a záporně odpovídajících respondentů. Respondenti se v 73 % věnují nějaké zájmové činnosti související s tímto oborem. 27 % dotázaných se žádné činnosti související s oborem neúčastní.

Graf 12. Zájmové činnosti, kterým se dotazovaní věnují

Výše uvedený graf znázorňuje zájmové činnosti související s oborem, kterým se dotazovaní věnují. V tomto průzkumu nejsou respondenti dělení podle místa studia (Hradec Králové, resp. Praha). Z celkového počtu 73 dotazovaných jich 21 odpovědělo, že se věnují stříhání

v rodině, 19 z nich uvedlo jako související činnost praxi, 13 dotazovaných uvádí školení, kterých se účastní, 12 z dotazovaných se účastní kadeřnických soutěží, 11 svou odpověď nedokázalo specifikovat a zbylých 7 sleduje stále se měnící trendy.

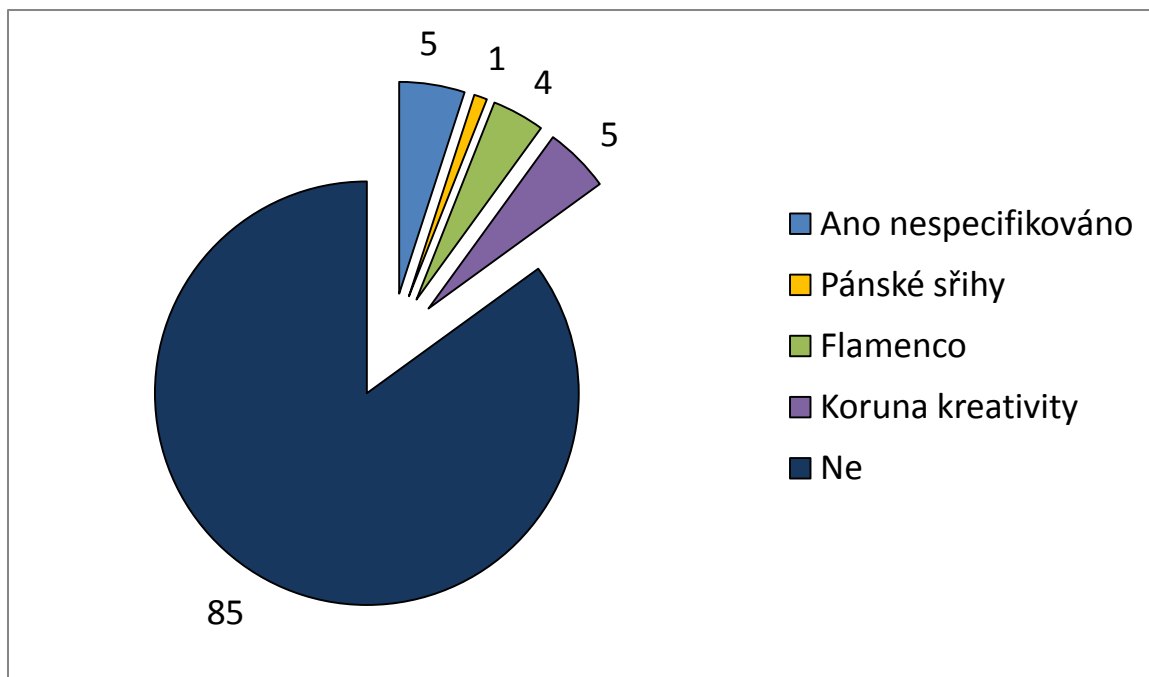

Graf 13. Důvody, proč se dotazovaní nevěnují žádným činnostem souvisejícím s oborem

V důvodech, proč se dotazovaní nevěnují žádné činnosti související s oborem, se 15 dotazovaných nedopátralo žádného výsledku, a proto je odpověď nespecifikovaná. 6krát se v průzkumu objevil jako důvod nedostatek času, 4krát se objevilo, že dotazovaný nemá možnost věnovat se žádné činnosti, a 2krát byl uveden nezájem.

Účast na kadeřnických soutěžích

V otázce 8 jsem svůj výzkum zaměřila na účast dotazovaných v kadeřnických soutěžích. Na výběr měli odpovědi ano, nebo ne. U odpovědi ano jsem dále zjišťovala, o které soutěže se jedná.

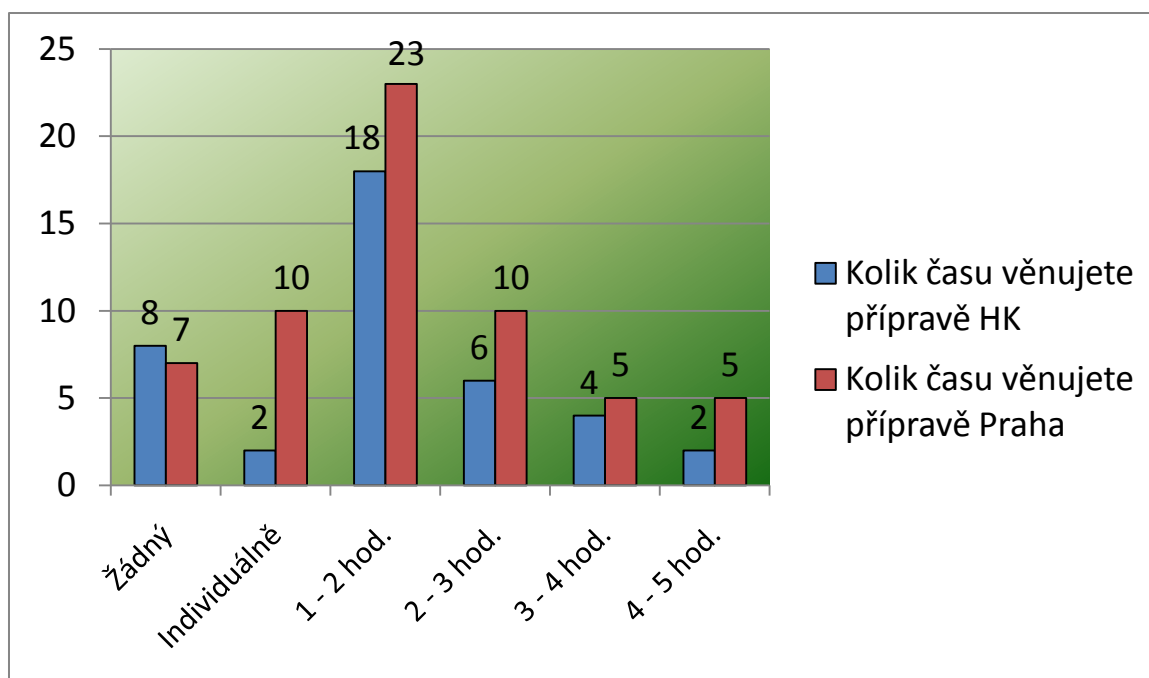

Graf 14. Účast na kadeřnických soutěžích

Ze 100 dotázaných se 85 % respondentů nikdy neúčastnilo kadeřnické soutěže, 5 % dotázaných se soutěží účastnilo, ale nebyly specifikovány. 5 % dotázaných se zúčastnilo známé kadeřnické soutěže Koruna kreativity, 4 % soutěže Flamenco a 1% soutěže o nejlepší pánský střih.

Kolik času věnujete přípravě na odborný výcvik?

V této otevřené otázce se můj výzkum snažil zjistit, kolik času respondenti věnují přípravě na odborný výcvik. Odpověď byla libovolná.

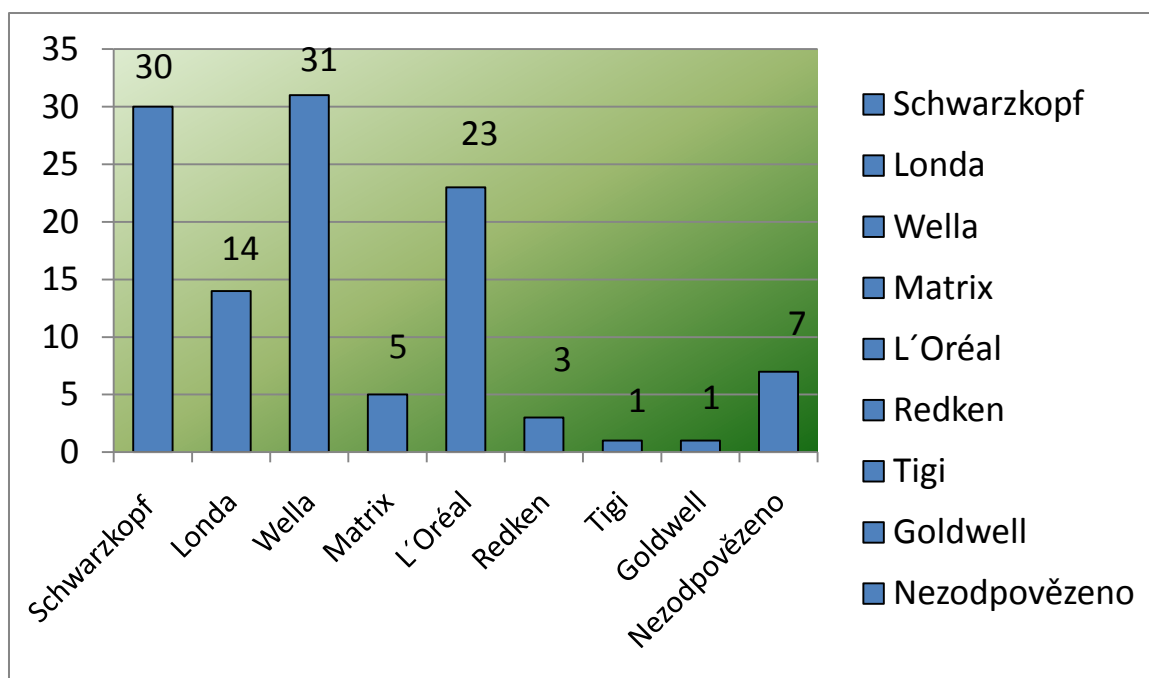

Graf 15. Kolik času dotazovaní věnují přípravě na odborný výcvik

V grafu jsou barevně odděleny odpovědi studentů z Hradce Králové a z Prahy. Nejčetnější odpověď byla 1–2 hodiny, tvrdí to 41 % z celkového počtu dotazovaných (23 % z Prahy a 18 % z HK). 16 % dotazovaných se přípravě věnuje 2–3 hodiny (10 % z Prahy a 6 % z HK). 12 % z celkového počtu se na odborný výcvik připravuje individuálně (8 % z Prahy a 7 % z HK). Dalších 9 % se připravuje 3-4 hodiny (5 % z Prahy a 4 % z HK) a 4–5 hodin pak své přípravě věnuje 7 % dotázaných. Žádný čas nevěnuje odbornému výcviku celkem 15 %, a to 8 % respondentů z HK a 7 % z Prahy.

S kterými známými kadeřnickými značkami byste chtěli pracovat?

V následující otevřené otázce měl můj průzkum zjistit, s kterými značkami by chtěli respondenti pracovat. Účastníci měli možnost vypsát všechny svoje nejoblíbenější značky, a proto celkový součet převyšuje počet dotazovaných.

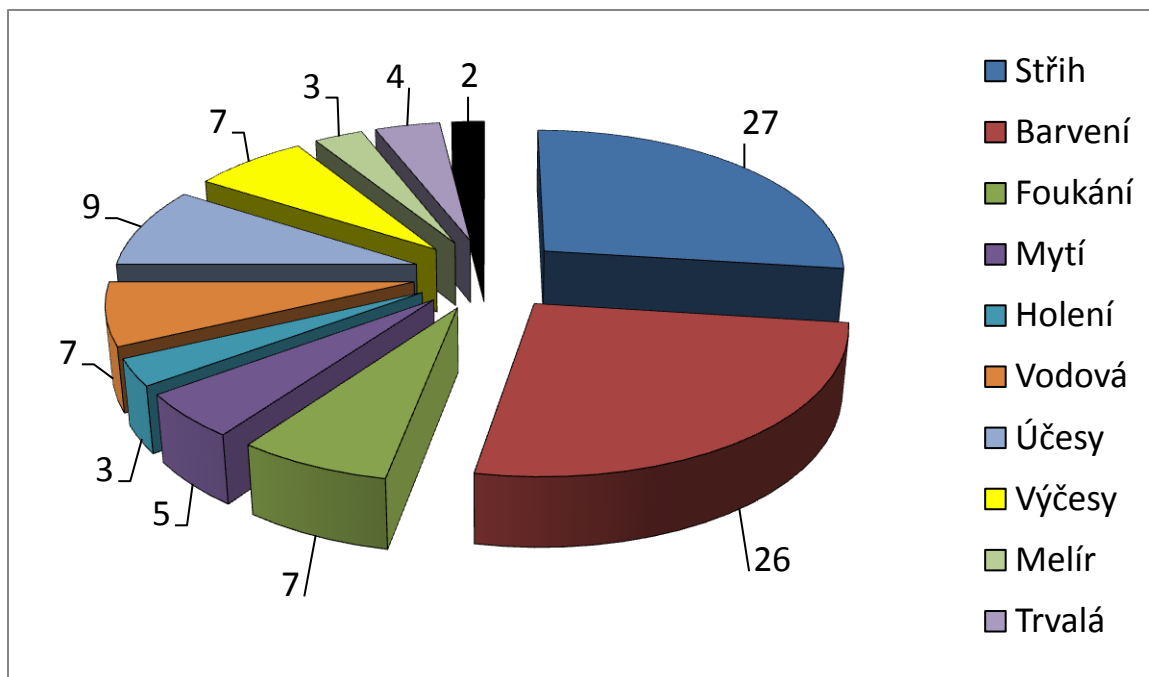

Graf 16. S kterými kadeřnickými značkami byste chtěli pracovat?

V tomto průzkumu se nejčastěji objevovala kadeřnická značka Wella, celkem 31krát. 30krát se objevil Schwarzkopf a 23krát L'Oréal. 14krát se v průzkumu objevila Londa, 5krát Matrix, 3krát Redken a po jedné odpovědi pak Tigi a Goldwell. 7krát byla odpověď nespecifikovaná.

Čemu se nejraději věnujete při odborném výcviku?

Tato otázka byla stejně jako předešlá otevřená. Snažila jsem se v ní zjistit nejoblíbenější aktivity při odborném výcviku. Počet aktivit neodpovídá celkovému počtu respondentů.

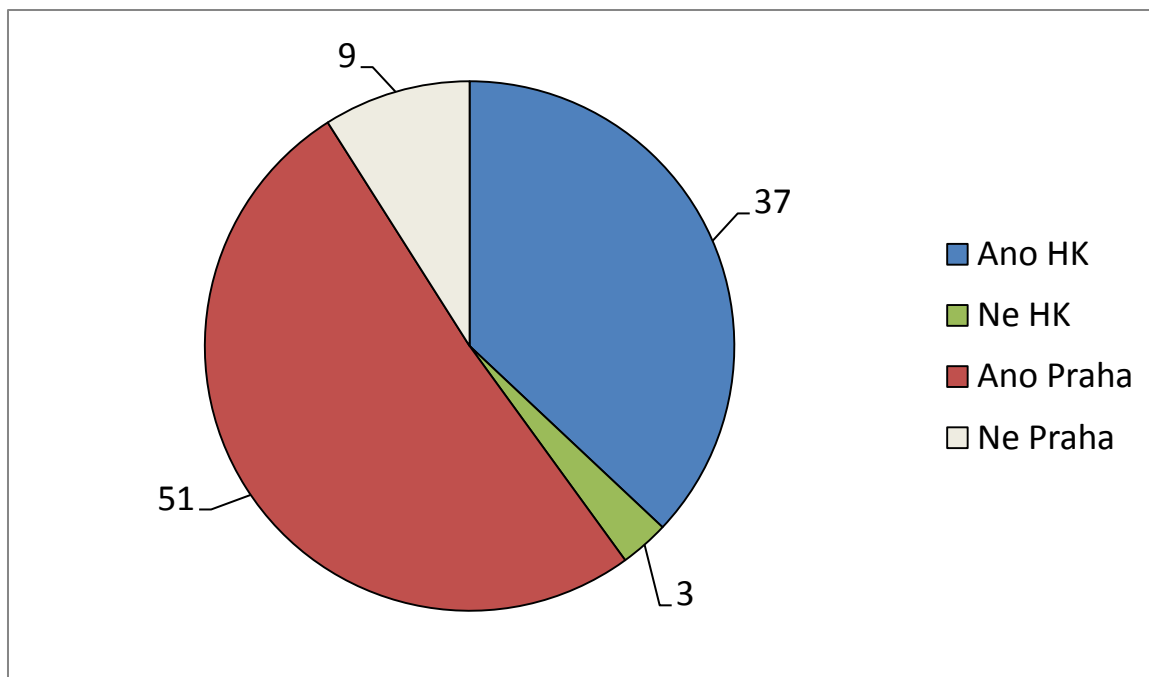

Graf 17. Nejoblíbenější aktivity při odborném výcviku

Nejoblíbenější aktivitou při odborném výcviku kadeřníků bylo samotné střihání, celkem v 27 %, a „druhé místo“ zaujalo s 26 % barvení. Mezi další oblíbené aktivity je s 9 % holení a 7 % respondentů rádo dělá výčesy, foukání a vodovou ondulaci. Oblíbené je také mytí (5 %), trvalá (4 %), melíry a účesy baví 3 % a 2 % dotázaných respondentů se raději nevěnují ničemu.

Věnujete se této činnosti i ve svém volném čase?

V následující otázce se ptám, jestli se respondenti věnují své oblíbené činnosti z předchozí otázky i ve svém volném čase. Dotázaní mohli vybírat ze dvou možných odpovědí – ano a ne.

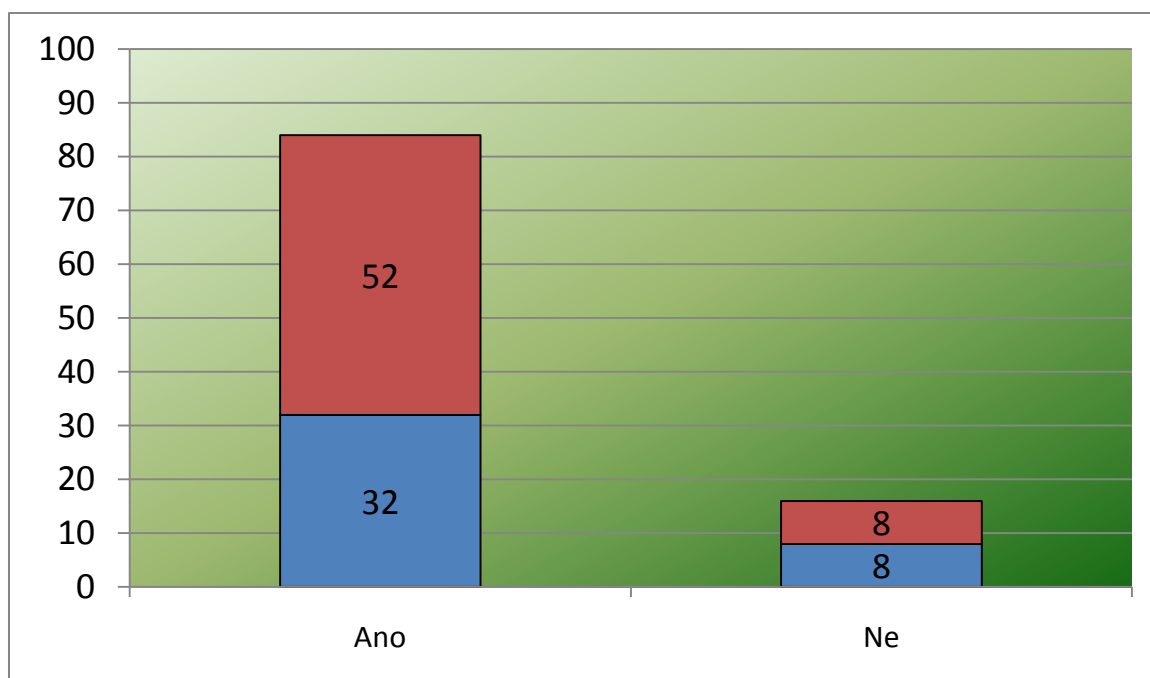

Graf 18. Věnujete se své oblíbené činnosti i ve volném čase?

37 % respondentů z Hradce Králové a 51 % dotázaných z Prahy se věnuje svým oblíbeným činnostem z odborného výcviku i ve volném čase (celkem 88 %). Zbýlých 12 % se ve svém volném čase věnují jiným činnostem (3 % z HK a 9 % z Prahy).

Chcete se stát profesionálními kadeřníky po ukončení studia?

V předposlední, uzavřené otázce se výzkum ptá respondentů, jestli se po ukončení studia chtějí stát profesionály ve svém oboru. Odpovědi jsou možné pouze dvě – ano a ne.

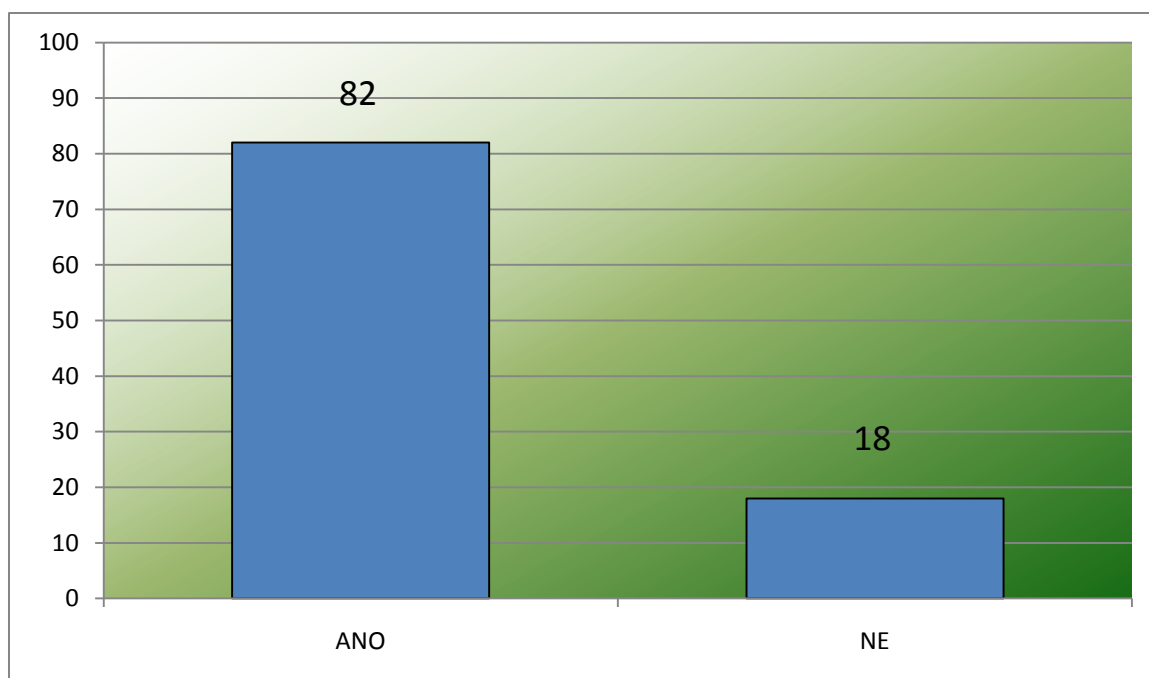

Graf 19. Chcete se stát po ukončení studia profesionály ve svém oboru?

84 % dotázaných se po ukončení studia chce stát profesionálními kadeřníky, z toho je 52 % dotázaných z Prahy a 32 % z Hradce Králové. Zbýlých 16 % se po ukončení studia nechce stát profesionály ve svém oboru (8 % HK, 8 % Praha).

Chcete se po ukončení studia i nadále vzdělávat ve svém oboru?

V poslední otázce mě zajímalo, jestli se dotazovaní po ukončení studia budou i nadále v oboru vzdělávat. Odpovědi jsou opět pouze ano, nebo ne.

Graf 20. Chcete se po ukončení studia i nadále vzdělávat?

82 % respondentů se i po ukončení studia chce v oboru nadále vzdělávat a 18 % dotázaných už o další vzdělávání nemá zájem. Porovnáme-li obě města, zjistíme, že vzdělávat se chce 32 % dotazovaných z HK a 50 % z Prahy.

2.3 Vyhodnocování výzkumných otázek

Jakým zájmovým činností se zaměřením na praktické vyučování v oboru kadeřník se studenti věnují?

Odpověď měla přinést otázka uvedená v dotazníku pod číslem 7. Zjistila jsem, že 73 respondentů se účastní zájmových činností souvisejících s oborem. Konkrétně největší počet respondentů uvedlo školení, poté soutěže, stříhání v rodině, praxi v odborném výcviku nebo v konkrétním kadeřnictví a sledování účesových trendů. V grafu č. 12 uvádím konkrétní počty a činnosti respondentů. Někteří z respondentů však uvedli, že se žádné zájmové činnosti nevěnují. Takto odpovědělo 27 respondentů. Důvody, proč nemají žádnou zájmovou činnost ve svém oboru, najdete v grafu č. 13.

Jaké jsou rozdíly v zájmové činnosti u studentů z Hradce Králové a studentů z Prahy?

Abych získala odpověď, rozdělila jsem zájmové činnosti do několika skupin. Zjistila jsem, že 33 respondentů z Hradce Králové a 43 respondentů z Prahy vykonává alespoň nějakou zájmovou činnost. Hradečtí respondenti se nejvíce zaměřují na sport, tanec a hudební nástroje.

Další rozdělení je vidět v grafu č. 3. Pražští respondenti se nejvíce zaměřují na sport, počítače a tanec. Shrnutí můžete vidět v grafu č. 4. Už z těchto nejčastějších odpovědí jsem zjistila, že se zájmová činnost respondentů podle oblasti, kde žijí, lehce liší. Našli se ale také respondenti, kteří se žádné zájmové činnosti nevěnují. Podrobnosti naleznete v grafu č. 5.

Kolik hodin týdně se studenti věnují organizované zájmové činnosti?

Třetí uzavřenou výzkumnou otázkou byla otázka číslo 5. V ní jsem zjistila, že 0–2 hodiny týdně se zájmové činnosti věnuje 46 % respondentů, 3–5 hodin týdně se zájmové činnosti věnuje 41 % respondentů a 6 a více hodin týdně se zájmové činnosti věnuje 13 % respondentů. Zjistila jsem tedy, že nejvíce respondentů se věnuje zájmové činnosti 0–2 hodiny týdně, vše jsem znázornila v grafu č. 9.

Jakou formu zájmové činnosti účastníci preferují?

Toto jsem zjišťovala pomocí zavřené otázky, která je v dotazníku uvedena pod číslem 6. Nejprve jsem rozdělila a sečetla odpovědi a ty jsem vyjádřila pomocí grafů. Respondenti z Hradce Králové uvedli, že preferují nejvíce skupinovou zájmovou činnost. Respondenti z Prahy uvedli, že preferují jak individuální, tak skupinovou zájmovou činnost. Individuální formu využívá 15% respondentů z Hradce Králové a 5% respondentů z Prahy. Skupinovou formu využívá 25% respondentů z Hradce Králové a 17% z Prahy. Tuto formu využívá nejvíce dotazovaných respondentů bez ohledu na rozdělení měst. Obě dvě formy využívá 10% respondentů z Hradce Králové a 28% z Prahy.

Jaký měla zájmová činnost pro studenta význam při výběru školy?

Pro získání odpovědi jsem zvolila uzavřenou otázku, na kterou respondenti mohli odpovídat pouze ano, částečně, nebo ne. V dotazníku je tato otázka třetí v pořadí a v praktické části jsou odpovědi vyobrazeny na grafu č. 6. Odpověď ano uvedlo 15 % respondentů, částečně pak odpovídalo 41 % respondentů a 44 % respondentů uvedlo, že pro ně zájmové činnosti neměly žádný vliv ani význam při výběru školy.

2.4 Vyhodnocení předpokladů

Předpokládám, že nejméně 80% respondentů jsou ženy.

První předpoklad se mi potvrdil, protože mezi respondenty byly ženy zastoupeny velkou většinou. V grafu č. 2 můžete podrobně sledovat rozdělení pohlaví respondentů z Hradce Králové i Prahy. Celkově bylo mezi dotazovanými 88 % žen a 12 % mužů.

Předpokládám, že nejméně 60% respondentů se ve svém volném čase věnuje zájmové činnosti.

Druhý z předpokladů se mi také potvrdil. Z odpovědí respondentů jsem zjistila, že 76 % dotazovaných se ve svém volném čase věnuje zájmové činnosti a zbylých 24 % se ve volném čase žádné zájmové činnosti nevěnuje. Tento předpoklad jsem potvrdila z odpovědí na otázku číslo 2 uvedenou v dotazníku.

Předpokládám, že se minimálně 5% respondentů zúčastnilo alespoň některé kadeřnické soutěže.

Tento předpoklad jsem mohla vyhodnotit podle odpovědí na otázku číslo 8. Ze získaných odpovědí jsem zjistila, že 15 % respondentů se účastní kadeřnických soutěží. O které soutěže se jedná, jsem znázornila v grafu číslo 14. Můj předpoklad se tak potvrdil. Respondentů, kteří se soutěží neúčastní, je tedy 85 %. Můj předpoklad se sice potvrdil, ale doufala jsem, že ve všech dotazovaných školách bude větší procento studentů, kteří své školy a svůj obor reprezentují na kadeřnických soutěžích.

Předpokládám, že nejméně 80% respondentů chce vykonávat povolání kadeřník.

Tento předpoklad jsem ověřovala pomocí otázky číslo 13 v dotazníku a jeho výsledky jsou vyobrazeny v grafu číslo 19. Předpoklad se mi také potvrdil, jelikož 84 % dotazovaných se chce po ukončení studia stát profesionálními kadeřníky a zbylých 16 % dotazovaných respondentů tento obor studuje, aniž by se chtěli stát kadeřníky.

3 Závěr

Má bakalářská práce je rozdělena na dvě hlavní části, a to na teoretickou a praktickou. Teoretickou část jsem rozdělila na tři hlavní kapitoly, v nichž se zabývám pojmy souvisejícími s tématem mé bakalářské práce. V první kapitole teoretické části se zabírám obdobím adolescence a životem jedinců ve školním věku, dále pak rozvojem myšlení, kreativitou a vývojem dovedností. Ve druhé kapitole se zabývám nejrozsáhlejší a nejdůležitější částí této práce – zájmovou činností. Snažím se zájmovou činnost co nejlépe popsat a vysvětlit důležité pojmy, které s ní souvisejí, protože mají úzkou návaznost na praktickou část. V poslední kapitole teoretické části se zabývám oborem kadeřník. Tuto kapitolu jsem do bakalářské práce zařadila, protože se zabývá nejvýznamnější výzkumnou otázkou. Snažím se co nejpresněji charakterizovat obor a ukázat návaznost zájmových činností, kterým by se student měl zároveň se studiem věnovat. Dále se v této části zaměřuji na praktické vyučování, kadeřnické soutěže a školení kadeřníků.

Cílem praktické části mé bakalářské práce bylo zodpovězení výzkumných otázek a ověření předpokladů. Následně jsem zde vyhodnotila informace, které jsem zjišťovala otázkami položenými formou dotazníku. Mezi cíle mé práce patřilo především získání informací o zájmových činnostech navazujících na obor kadeřník. Zjistila jsem, jaké jsou mezi dnešními studenty nejvíce zastoupené zájmové činnosti související s kadeřnickým oborem. Právě ty mohou být prvním krokem při hledání možností, jak studentům pomoci, aby si našli cestu k dalším zájmovým činnostem, které je budou zároveň bavit a pomohou jim najít vztah k oboru i profesní dovednost a zkušenost. Výzkum také potvrdil předpoklady, které jsem formulovala na začátku své práce.

Dotazníkovým šetřením jsem sbírala informace o rozdílech v zájmové činnosti studentů z Hradce Králové a z Prahy. Zjistila jsem mírné rozdíly, které se vzhledem k odlišnostem života v Hradci a Praze daly očekávat. Nejvíce mě překvapilo, že studenti z Hradce vůbec nezahrnuli do své zájmové činnosti počítače. V dnešní době, kdy jsou u mladých lidí počítače nedílnou součástí života, je toto zjištění ojedinělé.

Díky všem zjištěným informacím, které jsem mohla vyhodnotit z dotazníku, mám pocit, že na tuto bakalářskou práci bych mohla případně navázat i další takovouto prací. V této práci bych mohla ještě podrobněji zkoumat důvody, proč se studenti ve větší míře nevěnují zájmovým činnostem zaměřeným na svůj obor.

Ráda bych také vyjádřila své doporučení, aby se studenti v kadeřnickém oboru více zaměřili na kadeřnické soutěže. Věřím, že soutěže mohou studentům ukázat jiné možnosti z kadeřnického světa a mohou je posunout dál jak v dovednostech, tak v náhledu na tento obor. Kadeřnické soutěže jsou podle mého názoru velkou motivací jak pro studenty, tak pro profesionální kadeřníky. Doufám, že se má práce bude líbit všem čtenářům a bude inspirací pro všechny, co se zajímají o toto téma.

4 Seznam použitých informačních zdrojů

- LANGMEIER, Josef - KREJČIŘOVÁ, Dana. Vývojová psychologie. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 368 s. ISBN 80-247-1284-9
- HÁJEK, Bedřich; HOFBAUER, Břetislav; PÁVKOVÁ, Jiřina. Pedagogické ovlivňování volného času: trendy pedagogiky volného času. Vyd.2. Praha, Portál, 2011. 240 s. ISBN 978-80-262-0030-7.
- HÁJEK, Bedřich; HOFBAUER, Břetislav; PÁVKOVÁ, Jiřina. Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 239 s. ISBN 978-80-7367-473-1.
- HOFBAUER, Břetislav. Děti, mládež a volný čas. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 173 s. ISBN 8071789275.
- PÁVKOVÁ, J. Pedagogika volného času : [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]. 3., aktualizované vyd. Praha: Portál, 2002. ISBN 8071787116.
- PRŮCHA, J. WALTEROVÁ E. MAREŠ, J. Pedagogický slovník . 3. rozšířené a aktualizované vyd. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-579-2.
- KARNSOVÁ, Michelle. Jak budovat dobrý vztah, Praha:Portál, 1995.151s.ISBN: 8071780324
- ŘEZÁČ, J. Sociální psychologie. Brno: Paido, 1998. 268 s. ISBN 80-85931-48-6
- Wikipedie. Otevřená encyklopedie [on-line]. [Cit. 07-03-2015]. Dostupné z WWW: <[http://cs.wikipedia.org/wiki/Střední odborné učiliště](http://cs.wikipedia.org/wiki/Střední_odborné_učiliště)>
- Wikipedie. Otevřená encyklopedie [on-line]. [Cit. 07-03-2015]. Dostupné z WWW: <[http://cs.wikipedia.org/wiki/Střední škola](http://cs.wikipedia.org/wiki/Střední_škola)>
- Info absolvent. Obor vzdělání Kadeřník [on-line]. [Cit. 25-11-2014]. Dostupné z WWW: <<http://www.infoabsolvent.cz/Obory/KartaOboru/6951H01>>
- Insoma. Insoma výzkum [on-line]. [Cit. 20-01-2015]. Dostupné z WWW: <http://www.insoma.cz/index.php?id=3&d_1=research&d_2=media&d_3=&n=3>
- Aichi. Mezinárodní kadeřnická soutěž [on-line]. [Cit. 07-03.2015]. Dostupné z WWW: <www.aichi.cz>
- Ústecký kraj. Děčínská vlna [on-line]. [Cit. 14-02-2015]. Dostupné z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/decinska-vlna-mladi-kadernici-o-nejkrasnejsi-uces/d-1688289>

5 Seznam příloh, grafů, tabulek a obrázků

5.1 Příloha č. 1 – Dotazník

Dobrý den,

ráda bych vás požádala o vyplnění tohoto dotazníku. Dotazník je individuální a zcela anonymní.

(odpověď zaškrtněte ☒)

1) Jste?

☐ muž

☐ žena

2) Věnujete se ve svém volném čase zájmovým činnostem?

☐ ano, jakým?

☐ ne, důvod:

3) Měla pro vás zájmová činnost při výběru školy velký význam?

☐ ano

☐ částečně

☐ ne

4) Proč jste si vybral/a právě tuto školu (obor)?

Vypiš všechny důvody, které hrály nějakou roli při tvém rozhodování (minimálně 3)?

5) Chtěl/a byste se věnovat stejným zájmům i v budoucnu?

☐ určitě ano

☐ spíše ano

☐ spíše ne

☐ určitě ne

6) Podle množství účastníků můžeme zájmovou činnost dělit na skupinovou a individuální.

Kterou z těchto forem využíváte při zájmové činnosti právě vy?

☐ individuální

☐ skupinovou

☐ obě

7) Účastníte se nějakých zájmových činností souvisejících s oborem?

☐ ano, které?

☐ ne, důvod:

8) Účastníte se nějakých kadeřnických soutěží?

☐ ano, kterých?

☐ ne

9) Kolik času věnujete přípravě?

10) S jakými známými kadeřnickými značkami se setkáváte?

11) Čemu se nejraději věnujete při odborném výcviku?

12) Věnujete se této činnosti i ve svém volném čase?

☐ ano

☐ ne

13) Chcete se stát profesionálními kadeřníky/kadeřnicemi po ukončení studia?

☐ ano

☐ ne

14) Chcete se po ukončení studia i nadále vzdělávat ve svém oboru?

☐ ano

☐ ne

Děkuji vám za vaše odpovědi

5.2 Seznam grafů

Graf 1. Poměr respondentů.....	30
Graf 2. Poměr dotazovaných podle pohlaví	30
Graf 3. Zájmová činnost ve volném čase respondentů z Hradce Králové	31
Graf 4. Zájmová činnost respondentů z Prahy	32
Graf 5. Důvody, proč se dotazovaní ve svém volném čase nevěnují žádným zájmovým činnostem	33
Graf 6. Měla pro vás zájmová činnost nějaký význam při výběru školy?	34
Graf 7. Proč jste si vybrali právě tento obor? (odpovědi Hradec).....	35
Graf 8. Proč jste si vybrali právě tento obor? (odpovědi Praha)	36
Graf 9. Čas, který respondenti každý týden věnují organizované činnosti	37
Graf 10. Kterou z forem zájmové činnosti využíváte?.....	38
Graf 11. Účastníte se nějakých činností souvisejících s oborem?.....	39
Graf 12. Zájmové činnosti, kterým se dotazovaní věnují	39
Graf 13. Důvody, proč se dotazovaní nevěnují žádným činnostem souvisejícím s oborem....	40
Graf 14. Účast na kadeřnických soutěžích	41
Graf 15. Kolik času dotazovaní věnují přípravě na odborný výcvik	42
Graf 16. S kterými kadeřnickými značkami byste chtěli pracovat?.....	43
Graf 17. Nejoblíbenější aktivity při odborném výcviku	44
Graf 18. Věnujete se své oblíbené činnosti i ve volném čase?	45
Graf 19. Chcete se stát po ukončení studia profesionály ve svém oboru?	46
Graf 20. Chcete se po ukončení studia i nadále vzdělávat?	47

5.3 Seznam tabulek

1. Způsob využívání počítače: mládež 15 –30 let (v %)	18
---	----

5.4 Seznam obrázků

1. Náskres.....	24
-----------------	----